

Labdarúgás

AZ ORSZÁGOS TESTNEVELÉSI ÉS SPORTBIZOTTSÁG MELLETT MŰKÖDŐ
ORSZÁGOS TÁRSADALMI LABDARÚGÓ SZÖVETSÉG TÁJÉKOZTATÓJA
MEGJELENIK ÉVENTE TÍZSZER ★ SZERKESZTI A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

II. évfolyam, 5. szám Budapest, 1956. Ára: 3,— Forint

A kerek labda az olimpián (1924, Párizs)

Minden idők legjobb magyar 11-e (I. rész)

Beszélgetés Kocsis Sándorral

Az NB I. nagytabellája

Külföldi érdekességek

Az év nemzetközi labdarúgó-műsora

Magyarország B-válogatottja pompás győzelmet aratott Prágában a csehszlovák B-válogatott fölött. Jelenet a 3 : 1-es győzelemmel végződött mérkőzésről. Dalnoki, a magyar csapat balhátvédje és Vengloch küzd a labdáért. Jobboldalt: Hildebrand

Meddig még?

Nyolc játékost állítottak ki eddig (május 12-ig) az NB I tavaszi mérkőzésein. Egyik-másik játékost durva játékért, jónéhányat pedig sportszerűtlen viselkedésért, a játékvezetővel szemben tanusított helytelen — mondhatjuk nyugodtan: tűrhetetlen — magatartásáért, trágár szavak használatáért.

Nemcsak a kiállított játékosok nagy száma bosszantó, nemcsak a viselkedésük, magatartásuk elszomorító, hanem elsősorban az, hogy a sportszerűtlen viselkedés, a trágár szavak használata, a szabadrúgáshoz letett labda elrúgása, 8—10 méteres csalás egy-egy partdobásnál, a kilenc méternek 5 méterre való összezsugorítása a szabadrúgásoknál, gesztikulálás, legyintés (a nagyobb nyomaték kedvéért gyakran két kézzel) a játékvezető ítéleteire már-már általánossá kezd válni igen sok NB I-es játékosok esetében. Még szomorúbb, hogy válogatott játékosaink közül egynéhányan — akiknek az ifjúság példaképeinek kellene lenniök — mindebben rossz példával járnak elől.

Hogy csak egy-két példát említsünk: vajon milyen véleményük legyen a Népstadion lelátóján helyetfoglaló ifjúsági játékosoknak Dékány Ferencről, amikor azt hallják a mérkőzés közben, hogy Dékány nyomdafestéket nem tűrő, minősíthetetlen szavakkal szidja le játékostársát, Ombódit. És miért szidja le? Azért, mert Ombódinak egy átadása nem sikerült. Vagy mi lehet vajon a nézők véleménye sok-sok játékosunkról, akik játék közben egymás anyját szidják, kisebb-nagyobb szünetekkel másfélórán keresztül. Avagy hogyan állítsák a fiatal labdarúgók maguk elé példaképnek Puskás Ferencet, sokszoros válogatott csatárunkat, akit néhány hete ugyancsak trágár kifejezés miatt kiállítottak, s aki legutóbb olyasmit tett, amire — tudomásunk szerint — a magyar labdarúgás történetében még nemigen volt példa. Cziborral folytatott (nem épületes) vitái után, a Bp. Honvéd—Dorog mérkőzés második félidejében önkényesen elhagyta a pályát. Mindegy, hogy azért-e, mert Czibor őt megsértette, avagy mert megunta a játékot, esetleg talán elfáradt. (A mérkőzés után ez utóbbit mondta egyik ismerősének.) El kell ítélnünk Czibor viselkedését is, aki éppen Puskással szemben tanúsított tűrhetetlen magatartást.

Sok fiatalban — sajnos — megvan a hajlam arra, hogy a rosszat sokkal hamarabb (és szívesebben) megtanulja, mint a jót. Nem gondoltak még Puskás sporttársék arra, hogy ezek a fiatalok hogyan gondolkoznak magukban? Sajnos, úgy, hogy „amit Puskás Ferenc csinál, az bizonyára helyes, tehát én is csinálhatom". A csehszlovák—magyar ifjúsági mérkőzésen látottak azt igazolják, hogy Povázsai és még egy-két ifi játékosunk nagyon is hamar „tanult" a sok rossz példából.

Gondolni kellene pedig arra, hogy az ilyen cselekedetek nemcsak szégyenteljesek, nemcsak nem méltók élsportolókhoz, hanem egyenesen lélekmérgezők. Ismerünk válogatott játékosokat, akik példamutatóan fegyelmezetten viselkednek a pályán akkor is, ha történetesen nem megy nekik a játék, vagy vesztésre állnak, vagy ötször egymásután tévedett csapatuk terhére a játékvezető. Miért nem viselkedhetik így minden válogatott és nem válogatott játékos a pályán? Vajon miért? Szerintünk igenis van erre mód. Sokkal, de sokkal több önfegyelemre, józanságra lenne szükség, a játékostársak, a játékvezetők, a szurkolók sokkal nagyobb megbecsülésére, az írott és íratlan szabályok tiszteletben tartására.

A zabolátlan játékosok persze nem javulnak meg maguktól. A javulásra még a szakosztályokban folyó nevelőmunka fokozása is kevés lenne. Véleményünk szerint nincs más mód, mint drákói szigor mind a játékvezetők, mind a fegyelmi egyesbírák, mind a fellebbezési bizottságok részéről. Vagy meddig tűrjük még ezt a rengeteg sportszerűtlenséget, meddig kell még pirulnia minden jóízlésű szurkolónak és játékosnak ilyen csúnya dolgok láttára és hallatára?

A magyar labdarúgás hatalmas tábora azt várja, hogy a jövőben minden fegyelmezetlenséget, minden sportszerűtlenséget egyformán szigorúan bíráljanak el a játékvezetők, akár az NB I. rangadóján, akár a járási bajnokság mérkőzésén történt. A fegyelmi bizottságok is egyformán bírálják el az eléjük kerülő eseteket. Ne legyen különbség ötvenszeres válogatott és kezdő játékos között. Illetve — legyen. De úgy, hogy a sokszoros válogatott játékos minden fegyelmezetlenségét még szigorúbban vegyék, mint a névtelen, „szürke" játékosét, mert ezzel nevelik nemcsak a válogatott játékost, hanem a szürke játékosok százait és ezreit is.

Sokan azt mondhatják: a játékosok gyakran a játékvezető téves ítélkezései miatt vesztik el idegeiket, meg a szurkolók helytelen viselkedése miatt. Megesik valóban gyakran, hogy a közönség egy része nem viselkedik sportszerűen, játékvezetői hiba is elő-előfordul, de egyik sem lehet mentség, még csak magyarázat sem a játékosok sportszerűtlenségeire, durvaságokra, ocsmány szavak használatára.

A sportszerűtlenségeknek egyszer és mindenkorra meg kell szűnniök a magyar labdarúgó-pályákon.

A délamerikai labdarúgó-bajnokságok végeredménye:

1921. Buenos Aires:
1. Argentina, 2. Brazilia, 3. Uruguay, 4. Paraguay.

1922. Rio de Janeiro:
1. Argetina, 2. Paraguay, 3. Uruguay, 4. Argentina, 5. Chile.

1923. Montevideo:
1. Uruguay, 2. Argentina, 3. Paraguay, 4. Brazilia.

1924. Montevideo:
1. Urugay, 2. Argentina, 3. Paraguay, 4. Chile.

1925. Buenos Aires:
1. Argentina, 2. Brazilia, 3. Paraguay.

1926. Santiago:
1. Uruguay, 2. Argentina, 3. Chile, 4. Paraguay, 5. Bolivia.

1927. Lima:
1. Argentina, 2. Uruguay, 3. Peru, 4. Bolivia.

1929. Buenos Aires:
1. Argentina, 2. Paraguay, 3. Uruguay, 4. Peru.

1935. Lima:
1. Uruguay, 2. Argentina, 3. Peru, 4 Chile.

1937. Buenos Aires:
1. Argentina, 2. Brazilia, 3. Paraguay, 4. Uruguay, 5. Chile, 6. Peru.

1939. Lima:
1. Peru, 2. Uruguay, 3. Paraguay, 4. Chile, 5. Ecuador.

1941. Santiago:
1. Argentina, 2. Uruguay, 3. Chile, 4. Peru, 5. Ecuador.

1942. Montevideo:
1. Uruguay, 2. Argentina, 3. Brazilia, 4. Paraguay, 5. Peru, 6. Chile, 7. Ecuador

1945. Santiago:
1. Argentina, 2. Brazilia, 3. Chile, 4. Uruguay, 5. Colombia, 6. Bolivia, 7. Ecuador.

1946. Buenos Aires:
1. Argentina, 2. Brazilia, 3. Paraguay, 4 Chile, 5. Uruguay, 6. Bolivia.

1947. Guayaquil:
1. Argentina, 2. Paraguay, 3. Uruguay, 4. Chile, 5. Peru, 6. Ecuador, 7. Bolivia, 7. Colombia.

1949. Rio de Janeiro:
1. Brazilia, 2. Paraguay, 3. Peru, 4. Bolivia, 5. Uruguay, 6. Chile, 7. Ecuador, 8. Colombia.

1953. Lima:
1. Paraguay, 2. Brazilia, 3. Uruguay, 4. Chile, 5. Peru, 6. Bolivia, 7. Ecuador.

1955. Santiago:
1. Argentina, 2. Chile, 3. Peru, 4. Uruguay, 5. Paraguay, 6. Ecuador.

HIBAKIIGAZÍTÁS!

Technikai hiba következtében a 8. oldalon levő képaláírás helyes szövege a következő:

A magyar—jugoszláv válogatott mérkőzésről. Tichy kapura lő.

Mándi Gyula és Titkos Pál:

A IX. Nemzetközi Ifjúsági Labdarúgó Tornáról

A FIFA által kiírt nemzetközi ifjúsági labdarúgó tornán szereplő csapatok az 1955. évi olaszországi kiíráshoz hasonlóan csoportokba osztva döntötték el a csoportgyőztesek kérdését és az elsők és utolsók egyforma díjazásban, megbecsülésben részesültek a rendező állam részéről. *A találkozó igazi baráti légkörben zajlott le.* A résztvevő országok fiataljai megismerték szocializmust építő országunk hatalmas alkotásait, lüktető erejét, kutúráját, tapasztalatokkal gazdagodva, mint a népek közötti barátság igaz hacosai tértek vissza hazájukba. Bár nyelvük sokféle volt, mégis közös nyelven megértették egymást, a *„sport nemzetközi nyelvén“* és egy céljuk lett, a népek barátsága és ezen keresztül *a világ békéjének megszilárdítása.* Az olaszországi nemzetközi ifjúsági labdarúgó torna sikere után nagy öröm volt számunkra, hogy a IX. FIFA Torna megrendezésével országunkat bízták meg. Ezt *nemcsak sportsikereinknek,* de *szilárd nemzetközi helyzetünknek,* a szocializmus építésében elért eredményeinknek és békés, rendezett életünknek is köszönhetjük.

Már maga a fogadás is, de a további vendéglátás a legjobb barátoknak kijáró figyelemmel, szeretettel és melegséggel történt. Alkalmat adtunk barátainknak országunk megismerésére, népünk szorgalmas munkájának megtekintésére, megcsodálhatták gyönyörű sporttelepeinket és közvetlenül érezhették azt a nagy szeretetet, amelyet sportszerető közönségünk velük szemben tanúsított. Láthatták szép fővárosunk életét, műemlékeit, kultúráját, vidéki utazások alkalmával ipari és mezőgazdasági, bányász és értelmiségi dolgozókkal kerülhettek közeli kapcsolatba, közvetlen meleg barátságba.

Igen *jó munkát végeztek azok a társadalmi aktivák,* akik a lebonyolítással kapcsolatos eléggé sokrétű munkán dolgoztak.

Nagyon jól volt megszervezve az orvosi ellátás kérdése. A szálláshelyeken állandó orvosi szolgálat volt, azonban ettől eltekintve a vidéken lejátszott mérkőzésekre minden esetben orvos kísérte az utazó csapatokat. Dr. *Somogyi Pál,* dr. *Meggyesi Zoltán,* dr. *Kreisz László,* dr. *Nagy István,* dr. *Pollatschek Gyula,* dr. *Botár Zoltán,* dr. *Fried Tamás.*

A mérkőzésekre az Edzőbizottság és az Ifjúsági Bizottság javaslatára előre kidolgozott szempontok alapján szakemberek utaztak és megfigyelésükkel igen értékes anyagot készítettek, amiket a jövőben az illető országok válogatott mérkőzésein jól fel tudunk használni. *Albert* József, *Józsa* Vilmos, *Vadas* Miklós, *Szűcs* Gyula, *Hermann* Imre, *Molnár* Béla, a Nógrád megyei Labdarúgó Társadalmi Szövetség Elnöke, *Nagy* András, *Virágh* Ferenc (Cegléd), valamint kollektív munkában a Komárom megyei Labdarúgó Társadalmi Szövetség Elnöksége. *Kitűnően vizsgázott a vidék sportszerető közönsége.* Ez jelenkezett egyrészt a mérkőzések látogatottságában. Egyes helyeken oly nagyszámú közönség volt jelen, ami lényegesen felülmúlta még az NB I. bajnoki mérkőzések látogatottságát is. Tatabányán 10 000, Salgótarjánban 8000, Kecskeméten 8000, Dorogon 5000, Egerben 10 000, Székesfehérvárott 10 000 néző volt jelen egyes mérkőzéseken.

Mathesz (8) kapura fejel a Német Szövetségi Köztársaság elleni mérkőzésen

Más tekintetben is kitűnően vizsgázott a vidék sportszerető közönsége. Nem nézte, hogy milyen országok ifjúsága van a küzdőtéren.

Egyforma szeretettel fogadta, buzdította őket,

a szép akciókat megtapsolta, csak egy cél lebegett szemük előtt, hogy jól érezzék magukat a vendégek és érezzék azt az igaz, szívből fakadó szeretetet, amellyel fogadták és várták őket. Nem voltak türelmetlenek, ha hibáztak, tudatában voltak, hogy ezeken a mérkőzéseken nemcsak a játék és az eredmény a döntő. *Ennél sokkal több.* A különböző országok fiatalsága közötti barátság elmélyítése. A fiatal sportolók hálásan emlékeznek vissza a nehéz küzdelmeik alatt kapott sportszerű buzdításra és arra a szeretetre, amellyel az ellenfelekkel együtt elhalmozták őket. Sajnos, a Német Szövetségi Köztársaság ellen Budapesten lejátszott mérkőzésen

a közönség nem volt elég türelmes,

nem gondolt arra, hogy ezek a fiatal játékosok kellő tapasztalat hiányában, nagyfokú versenyzési lázzal küzdve, megközelítőleg sem tudták igazi tudásukat nyújtani. *A labdarúgást értő közönség ne várjon a fiataloktól a nagyválogatott játékához hasonló játékot.* Sok-sok válogatott és nemzetközi mérkőzésen megedzett játékossal is előfordul, hogy különböző és előre nem várható okok miatt egyesek megközelítőleg sem tudják nyújtani igazi játékukat. Ezek az okok még fokozottabb mértékben állnak fenn fiatal, kellő tapasztalattal nem rendelkező játékosoknál. Ilyen esetekben semmi esetre sem a gúnyolódás, türelmetlenség, hanem

a buzdítás, türelmesség az igazi nevelő és a célt elérő eszköz.

Sportszempontból igen *helyes, hogy évenként rendezi meg a FIFA a Nemzetközi Ifjúsági Labdarúgó Tornát.* A csapatokkal utazó szakemberek, edzők megismerik a különböző országok ifjúságának játékát, milyen rendszerben, játékfelfogásban játszanak, tapasztalatokat szereznek, megismerik közvetlenül a kiemelkedő tudású játékosokat, akikkel feltehetően már a közeljövőben a nagyválogatottban találkozni fognak. Új általános taktikai elgondolásokat látnak. Ez annál is fontosabb, mert világszerte a mindenáron való védekezést kezdik játszani és noha ezek a csapatok pillanatnyilag érhetnek el váratlan eredményt, de egyben döntően megnyilvánult, hogy

a labdarúgásban a jövő „a tervszerű védekezésen alapuló támadó szellemű játék“.

Többízben észrevételeztük a FIFA-nál, hogy nem helyes és a fiatal játékosok szervezetét nagyon igénybe veszik a kétnaponként lejátszandó mérkőzések. Ez a mérkőzés-sorozat még a fizikailag sokkal erősebb, idősebb játékosok részére is igen *fárasztó és megerőltető.* Mennyivel jobban fennáll ez fejlődésben levő, még meg nem állapodott játékosoknál. Ezzel a nagyon fontos kérdéssel a jövőben feltétlenül foglalkozni szükséges.

Reméljük, hogy a FIFA illetékes szervei már az 1957. évi ifjúsági nem-

zetközi tornán a mérkőzések minden harmadik napon történő lejátszása mellett döntenek majd.

Az egyes csapatok játékát illetőleg, a beérkezett jelentések, valamint egyéni megfigyelésünk alapján az alábbi észrevételeket szűrtük le.

Az angol válogatott

Mind az alsó, mind a felső testük kivétel nélkül *jól fejlett*. Testi erejüket a játékszabályok keretén belül keményen használják ki. Sportszerűen viselkednek, tudnak veszteni s még ilyenkor is vidámak, jókedvűek. *Technikailag általában képzettek,* azonban sok esetben a labdakezelésnél merevnek tűnnek. A *játékosok nagyrésze kétlábas,* a labda elrúgását nagy erővel hajtják végre, *hiányzik több esetben a szükséges finomság*. A csatárok általában nagy erővel, azonban elég nagy hibaszázalékkal lőnek kapura. Testi erejük kihasználásával jól fejelnek.

Háromhátvédes rendszerben játszanak, egészen sajátos formában. A két szélsőhátvéd nem fedezi mereven az ellenük játszó szélsőcsatárokat. Engedik átvenni a labdát és csak az átvétel után igyekeznek zavarni. Meglehetősen ismeretlen részükre a keresztezés. A támadás előkészítése leginkább olyan formában történik, hogy a két szélsőfedezet, illetve a védelem munkáját segítő összekötő-csatár, hosszan előrerúgott labdával hozza játékba az elől tanyázó csatárokat, leginkább a középcsatárt. *A középcsatár tipikusan harcoló játékos.* Nem ragaszkodik mereven a helyéhez, állandóan mozog, helyét változtatja. A szélsőcsatárok lövésszerűen vágják középre a labdát. Keveset alkalmaznak tervszerű helycserét.

Kiemelkedő tudású játékosok:

Dean kapus, *Staton* középhátvéd, *Petts* balfedezet, *Grove* jobbszélső, *Llevelin* középcsatár, *Barnvell* balösszekötő.

Ausztria csapata

A játékosok nagy része testileg jól fejlett. A védelem egyes tagjai — elsősorban a középhátvéd *Hemmerle* — igen keményen, de sportszerűen játszanak. Futó-gyorsaságuk közepes, talán egyedül *Lahner* jobbszélső igen gyors.

Technikailag általában képzettek, azonban igen sokat kell fejlődniök, ha a régi osztrák labdarúgást el akarják érni. A csatárok eléggé rosszul és nehezen határozzák el magukat kapura-lövésre. Nemigen lehet látni a hátulról történő, tervszerű támadás-előkészítést. A csatársortól alig lehetett látni helycserét. Háromhátvédes rendszerben játszanak, a középhátvéd egészen hátrahúzódva, félig úgynevezett söprögetőt játszott. *A csatársor általában négy játékossal játszott,* az egyik összekötő hátrahúzódva fedezetet, de ha kellett a támadás befejezésénél is jelen volt. A szélsőcsatárok mereven az oldalvonal mellett játszottak.

Kiemelkedő tudású játékosok:

Paukner kapus, *Hemmerle,* középhátvéd, *Puffer* szélsőfedezet, *Lahner* jobbszélső, *Huberts* jobbösszekötő.

Bulgária együttese

Játékuk a fizikai alapadottságokon (erő, gyorsaság, állóképesség) alapul, párosulva határtalan lelkesedéssel, keménységgel, harciszellemmel, győzniakarással. *Technikailag az elmúlt évekhez viszonyítva határozott javulás tapasztalható.* Azonban, ha komoly fejlődést akarnak elérni, feltétlenül fontos lenne a nagy rohanást és az észszerű játékot okosan variálni. Valahogy úgy fest, hogy a fiatalok oktatásánál *a fizikai képességek fejlesztése erősen megelőzi a technika gyakorlását.*

A védelem általában szoros emberfogást és a kapu előtti terület megvédését alkalmazza. A támadást igyekeznek hátulról tervszerűen elindítani, azonban több esetben hosszan előre rúgott labdával szabadítják fel a kaput. A csatárok nemigen alkalmaznak helycserét, a szélsőcsatárok az oldalvonal mentén tanyáznak. Leginkább a középcsatárt igyekeznek helyzetbe hozni. Játékuk inkább védekező.

Kiemelkedő tudású játékosok:

Goromolov kapus, *Kosztov* középhátvéd, *Martinov* jobbszélső, *Malinov* középcsatár, *Iljev* balszélső.

Olaszország

A csapat tagjai igen jó testi felépítésűek, gyorsak, rugalmasak, jól fejelnek. Egy-két játékos kivételével *mindkét lábbal jól rúgnak*. Technikailag jól képzettek, *jól kezelik a labdát*. A labdát nem cipelik feleslegesen, igyekeznek egyből játszani. A csapat védekező játékot játszik, hasonlóan az olaszok által, mint általános taktikául alkalmazott védekező rendszerhez. Már az ifjúsági csapatnál is a játékban az az elgondolás érvényesül: *„gólt nem kapni"*. A két szélső és a középcsatár van elől. A szélsőcsatárok a helyüket nem igen változtatják, a középcsatár viszont állandó mozgásban igyekszik az ellenfél védelmét áttörni, zavarni. Igen gyorsan mennek védekezésből támadásba.

Kiemelkedő tudású játékosok:

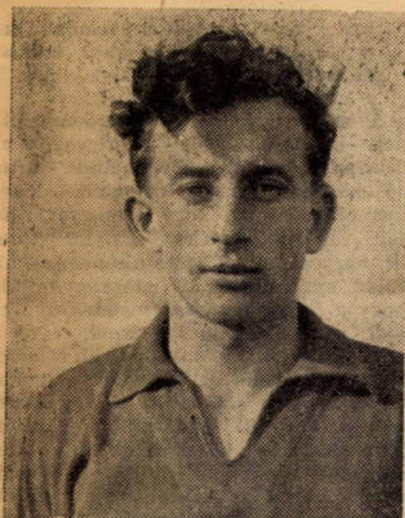
Martinelli jobbhátvéd, *Napoli* középfedezet, *Orlando* jobbösszekötő, *Foglt* jobbfedezet, *Del Omodarme* középcsatár, *Moschino* balösszekötő.

A jugoszláv fiatalok

A játékosok testi felépítése közepes. Állóképességük megfelelő, gyorsaságuk közepes, keményen, de sportszerűen játszanak. Játékuk a háromhátvédes rendszeren alapszik, erősen védekező felfogásban. A középhátvéd mélyen hátrahúzódva, csak ritkán hagyja el a helyét, a két szélsőhátvéd mereven fedezi a szélsőcsatárokat. A védelem munkáját nagyon segíti az egyik öszszekötőcsatár, aki mélyen hátrahúzódva játszik és tartja a kapcsolatot a védelem és csatársor között. A labdaleadások általában rövid passzokon alapulnak. *Technikailag közepesen képzettek.* A csatárok nehezen határozzák el magukat lövésre és ezek eléggé pontatlanok. Támadásaik előkészítése meglehetősen körülményes és lassú. Nemigen foglalkoztatják a szélsőket. A középcsatár mélyen hátrahúzódva játszik, a balösszekötő a csatársor motorja.

Kiemelkedő tudású játékosok:

Radovics kapus, *Aljinovics* középhátvéd, *Durkovics* balösszekötő, *Berec* jobbösszekötő.

Makkay, a magyar ifjúsági válogatott fedezetjátékosa

Franciaország

Jó testi felépítésűek, általában magas testalkatúak. Nagyon gyorsak, különösen a kezdőgyorsaságuk nagy. Technikailag eléggé képzettek. Jól kezelik a labdát, *a játékosok nagyrésze kétlábas*. Általában védő és támadó középhátvéddel játszanak. A támadó középfedezet szerepet a jobbfedezet tölti be, akinek helyére a jobbösszekötő vonul vissza. Támadás esetében a WM-rendszerben játszanak. A védőjátékosok mereven fedeznek, ritkán kereszteznek. A csatársor nagyon jól játssza a labdának egyből történő továbbítását, azonban nem a mélységbe, hanem a pályán keresztbe vezetik a labdát. Végrehajtó középcsatárral játszanak, játékukat általában a csapatjáték jellemzi, a támadásokat hátulról tervszerűen készítik elő. Nagyon *ritka, ha a védőjátékos vaktában rugja előre a labdát.*

Kiemelkedő tudású játékosok:
Tylinski középhátvéd, *Penus* jobbszélső, *Alba* balösszekötő, *Heutte* középcsatár, *Stinevard* balszélső, *Boder* jobbhátvéd.

Saar-vidék csapatáról

Általában nem erős testalkatúak, azonban igen szívósak és keményen játszanak. Általános taktikájuk erősen védekező. A védőjátékosok mereven fedeznek és hosszan előrerúgott labdákkal igyekeznek játékba hozni az elől tanyázó három, ritka esetben négy csatárt. Igen erősen és sok emberrel védik a kapu előtti teret. A csatárok nem sokat változtatják helyüket, ritkán alkalmaznak helycserét. Végrehajtó középcsatárral játszanak. Csapatjátékot igyekeznek játszani, nem egyénieskedők.

Kiemelkedő tudású játékosok:
Koch kapus, *Wassmuth* balfedezet, *Waller* középcsatár, *Bickelmann* balösszekötő.

Német Szövetségi Köztársaság

Igen jó testifelépítésű, erős játékosok, nagyon keményen, de sportszerűen, a szabályok által engedélyezett módon használva ki testi erejüket, játszanak. Általános taktikának az erősen védekező rendszert alkalmazzák. Hosszan előrerúgott labdákkal igyekeznek játékba hozni az elől tanyázó leginkább három csatárt.

Nem nagyon van kapcsolat a csapatrészek között. A játékosok általában kétlábasok, jó rúgótechnikával rendelkeznek. Azon esetben, ha az ellenfél magas labdákkal játszik, már eleve elveszti a győzelem kilátását.

Kiemelkedő tudású játékosok:
Lechner jobbhátvéd, *Buschmann* középhátvéd, *Meyer* jobbösszekötő (igen alacsony, de nagyon jó technikájú játékos).

Törökország ifjairól

A csapat háromhátvédes rendszerben játszik. A játékosok testileg igen erősek, keményen játszanak. A védőjátékosok nem fedezik mereven az ellenfél csatárait, kereszteznek és ezeket igen átgondoltan hajtják végre. A támadásokat már hátulról, tervszerűen a két fedezet révén építik fel. A csatársor sok esetben igen ötletesen, észszerű helycseréket alkalmazott. Játékuk inkább támadó szellemű, védekezésből gyorsan tudnak támadásba menni és kapcsolatban vannak egymással a csapatrészek. Technikailag jól képzettek, játékuk eléggé áttekintő. A csatárok nem jól lőnek kapura. Nagyon gyorsak és rugalmasak.

Kiemelkedő tudású játékosok:
Özcan kapus, *Celal* balhátvéd, *Yüksel I.* jobbfedezet, *Sencan* jobbösszekötő, *Yüksel II.* balszélső.

Görögország

A játékosok testileg erősek, fejlettek. Nagy munkabírás, határtalan lelkesedés, küzdelem, keménység jellemzi játékukat. Technikai fogyatékosságukat az előbbiekkel igyekeznek pótolni, ámbár könnyen lehetséges, hogy e fizikai képességek birtokában igyekeznek eredményt elérni. Játékukat talán ezzel lehet jellemezni: „Rúgj és fuss". Mindenesetre, ha ezekre nem gondolnak az ellenfelek és könnyedén, csak technikai tudással játszanak ellenük, váratlan meglepetés érheti őket.

Kiemelkedő tudású játékosok:
Maridakisz középhátvéd, *Szalandrosz* kapus, *Melisszisz* jobbfedezet.

A csehszlovák csapat

Technikailag jól képzettek, jó labdakezeléssel rendelkeznek. A támadások nagy részét már hátulról ésszerűen indítják el. A védők szorosan fedezik az ellenfél csatárait. A megszerzett labdát nem vágják vaktában el, minden esetben igyekeznek jó helyre leadni. Szépen játszanak és ez igen gyakran a lendület és gyorsaság rovására megy. A támadásokat eléggé lassan és körülményesen hajtják végre. *A labdák nagy részét be akarják vinni a kapuba, nehezen határozzák el magukat kapuralövésre.* A mérkőzésen csak az első félidőben játszottak jól, a második félidőben láthatólag erősen visszaestek. Különösen a csatárok játszanak puhán. Mindenesetre megállapítható, hogy támadó rendszerben és ésszerűen játszanak.

Kiemelkedő tudású játékosok:
Lála jobbhátvéd, *Horváth* középhátvéd, *Sura* középcsatár, *Prasík* balszélső.

Románia

Igen jó játékot nyújtottak a román fiatalok. Látni lehetett, hogy a csapat nagyon összekovácsolódott, egységes csapat benyomását keltette. *Technikailag jól képzettek*, labdakezelésük jó, *a csatárok kapura veszélyesek és jól lőnek*. Mind a védekezést, mind a támadást jól látják el, ésszerűen indítanak, állandó mozgásban vannak a játékosok és a csapatrészek. Keményen játszanak, de sportszerűen. Játékfelfogásuk hasonló a magyarokéhoz.

Kiemelkedő játékosok:
Schweininger jobbhátvéd, *Stancu* középhátvéd, *Muresán* balhátvéd, *Anghel* jobbszélső, *Dridea* középcsatár.

Magyarország csapatáról

A torna folyamán az angolok elleni játéktól eltekintve, megközelítőleg sem nyújtották a játékosok, amit tudásuk alapján vártunk tőlük. Ennek okát az alábbiakban látjuk:

1. A játékosok nagy részénél nagyfokú versenyláz jelentkezett és ezt a mérkőzések folyamán nem tudták leküzdeni, noha a mérkőzéseket megelő-

Nemes, a magyar ifjúsági válogatott játékosa

zően erre gondolva, mindent elkövettünk megnyugtatásuk érdekében.

2. Az egyes csapatok *túl erősen védekező játéka ellen nem sikerült a védelmet áttörni* és a nagy fölényt gólokra váltani. Sajnos ez még a nagyválogatottban szereplő játékosok részére is, akik igen nagy nemzetközi tapasztalatokkal rendelkeznek, komoly problémát jelent.

3. *Váratlan és szokatlan volt részükre egyes csapatok kemény, a felsőtestnek a játékszabályok által engedélyezett kihasználása.*

A csapat a mérkőzéseken támadó szellemű játékot játszott, *általános taktikánk az ellenfélnek védekezésre történő kényszerítése volt.* Természetesen az egyes mérkőzéseken alkalmazandó résztaktikát minden esetben a soronkövetkező ellenfél játékáról, a megfigyelők által beadott jelentések alapján dolgoztuk ki.

Erőnlétileg jól bírták a kétnaponként lejátszott mérkőzéseket és feltűnő volt, hogy a testileg sokkal erősebb játékosokkal rendelkező ellenfelek ellen *különösen a második félidőben kerültek döntő fölénybe.* Természetesen itt közrejátszódhatott az is, hogy a mérkőzés alatt ésszerűbben gazdálkodtak erejükkel.

Hibának kell megjelölni: sok esetben lassú, körülményes volt a játék, illetőleg a támadás előkészítése, kevés esetben történt a labdának egyből történő továbbítása, a szárnyváltás eléggé vontatottan ment, Povázsai túlzott egyéni játéka miatt nem érvényesült a csatársor játékában a folyamatos játék.

Összefoglalva:

1. *megállapítható volt, hogy az ellenfelek többsége a magyar labdarúgástól több olyan taktikai elemet vett át, amelyeket a magyar válogatott és sportköri csapatok az elmúlt évek alatt alkalmazott:*
   a) *A támadások ésszerű, már a kapustól történő támadás elindítása.*
   b) *Hátravont, irányító, a csatársor két szárnyát összefogó középcsatár.*
   c) *Hátravont, hátulról indító szélsőcsatár.*
   d) *A csatárok igyekvése helycserés játék játszására.*
2. Látható volt, hogy a csapatok játékában az irányvonal *a védekező játék felé halad.* Ez az alábbiakban mutatkozott:
   a) A Német Szövetségi Köztársaság, az NDK, a Saar-vidék általános taktikája erősen védekező, a kapu előtti tér sok emberrel történő megszállása, szoros emberfogás.
   b) Anglia, Bulgária, Olaszország, Törökország, Görögország, Lengyelország, WM rendszerben, játékuk inkább védekező jellegű.
   c) Ausztria, Belgium, Franciaország, Jugoszlávia. Játékuk védekező jellegű, azonban felfedezhető a támadó szellemű játékra való törekvés.
   d) Csehszlovákia, Magyarország, Románia; játékuk a háromhátvédes, kötetlen támadó szellemű játék. Védekezés és támadás esetében a játékosok arányos elosztása. Védekezés esetében terület- és emberfogás, támadás elindításakor a csapatrészek felnyomulása a csatársort követve.

Megállapítható volt, hogy a szép, színes, a közönség figyelmét és érdeklődését igazán lekötő mérkőzések azok voltak, amelyeket nem a mindenáron való védekezés, hanem a csapat támadó játéka, a csatársor szellemes, ötletes, finom technikája jellemezett.

3. *A lejátszott mérkőzéseken a játékosok egy-egy kirívó szabálytalanságtól eltekintve igen fegyelmezetten játszottak és sportszerűen viselkedtek.*
4. További feladataink a gyors mozgásban végzett technikai színvonal emelése, hogy erre egy magasabb, korszerűbb szintű játék-rendszert lehessen kialakítani. Olyat, amely a védekezés és támadás egyes periódusaiban emberelőnyt tud biztosítani. Ezzel egyidejű **feladat ennek a játéknak játszásához szükséges különleges erőnlét kialakítása.**

A magyar labdarúgó szakembereknek alkalmuk volt megfigyelni az Európa labdarúgó élvonalához tartozó országok ifjúsági csapatait. Általános vélemény az, hogy a magyar ifjúsági válogatott játéka nagyban hasonlít nagycsapatunk játékához. A külföldi szakemberek is megállapították, hogy *a hagyományosan magas technika már ifjúsági labdarúgóinknál is megvan.* Tanultunk azonban a külföldiektől is, mégpedig azt, hogy a technikai tudás mellett *játékosaink fizikai erejét is növelni kell.* Sok esetben lehetett látni, hogy a közelharcokban, összecsapásokban alulmaradtak. Véleményünk szerint az ifjúsági labdarúgó válogatottunk felkészítésénél, kialakításánál követett módszerek helyesek és oda kell hatnunk, hogy e módszerek alapján történjék ifjúsági labdarúgóinknál a felkészítési munka az egész országban.

A IX. Nemzetközi Ifjúsági Labdarúgó Torna eredményei

A FIFA IX. Nemzetközi Ifjúsági Labdarúgó Tornájának mérkőzései Budapesten és vidéki városainkban kerültek sorra. A tornán résztvevő 16 csapat négy csoportban küzdött a csoportelsőségért. A mérkőzések eredménye:

I. csoport

Magyarország—Német Szöv. Köztársaság 0:0. Budapest, Hungária út. Vezette: *Pósa.*

Bulgária—Anglia 2:1 (0:0). Salgótarján. Vezette: *Dankó.*

Német Szöv. Köztársaság—Bulgária 1:0 (0:0). Székesfehérvár. Vezette: *Fehérvári.*

Magyarország—Anglia 4:2 (3:1), Tatabánya. Vezette: *Harangozó.*

Magyarország—Bulgária 2:1 (1:1). Kecskemét. Vezette: *Harangozó.*

Anglia—Német Szöv. Köztársaság 2:1 (1:1). Sztálinváros. Vezette: *Gere.*

II. csoport

Lengyelország—Ausztria 3:2 (2:1). Cegléd. Vezette: *Dankó.*

Jugoszlávia—Románia 1:1 (0:0). Győr. Vezette: *Pósa.*

Ausztria—Jugoszlávia 1:0 (1:0). Budapest, Hungária út. Vezette: *Balla.*

Románia—Lengyelország 1:0 (1:0). Salgótarján. Vezette: *Rigó.*

Románia—Ausztria 4:1 (0:0). Budapest, Üllői út. Vezette: *Zsolt.*

III. csoport

Olaszország—Belgium 2:1 (1:0). Dorog. Vezette: *Zsolt.*

Saarvidék—Franciaország 1:0 (1:0). Eger. Vezette: *Balla.*

Franciaország—Belgium 3:2 (3:1). Budapest, Csepel. Vezette: *Sipos.*

Olaszország—Saarvidék 3:0 (2:0). Sztálinváros. Vezette: Major II.

Franciaország—Olaszország 1:0 (0:0). Székesfehérvár. Vezette: *Fehérvári.*

Saarvidék—Belgium 2:2 (2:1). Győr. Vezette: *Rigó.*

IV. csoport

Csehszlovákia—Görögország 2:0 (1:0). Budapest, Latorca utca. Vezette: *Sipos.*

Német Demokratikus Köztársaság—Törökország 1:1 (1:0). Tatabánya. Vezette: *Bánkuti.*

Csehszlovákia—Német Dem. Köztársaság 1:1 (1:0). Kecskemét. Vezette: *Major II.*

Német Dem. Köztársaság—Görögország 1:1 (0:0). Eger. Vezette: *Dorogi.*

Csehszlovákia—Törökország 1:0 (0:0). Dorog. Vezette: *Bánkuti.*

A Törökország—Görögország mérkőzésre a görögök nem álltak ki. *A mérkőzés két pontját játék nélkül a törökök kapták.*

A torna végeredménye

I. csoport						
1. Magyarország	3	2	1	—	6:3	5
2. NSzK	3	1	1	1	2:2	3
3. Bulgária	3	1	—	2	3:4	2
4. Anglia	3	1	—	2	5:7	2
II. csoport						
1. Románia	3	2	1	—	6:2	5
2. Lengyelország	3	1	1	1	4:4	3
3. Jugoszlávia	3	—	2	1	2:3	2
4. Ausztria	3	1	—	2	4:7	2
III. csoport						
1. Olaszország	3	2	—	1	5:2	4
2. Franciaország	3	2	—	1	4:3	4
3. Saarvidék	3	1	1	1	3:5	3
4. Belgium	3	—	1	2	3:5	1
IV. csoport						
1. Csehszlovákia	3	2	1	—	4:1	5
2. NDK	3	—	3	—	3:3	3
3. Törökország	3	1	1	1	1:2	3
4. Görögország	3	—	1	2	1:3	1

Van még gond Bács-Kiskun megyében

(Beszélgetés a társadalmi labdarúgó-szövetség elnökével)

— *Mi újság Bács-Kiskun megye labdarúgó sportjában?* — Ezzel a kérdéssel kezdjük a beszélgetést Kecskeméten *Rozsnyai* Józseffel, a megyei társadalmi labdarúgó szövetség elnökével.

— *Bizony, elég sok a gondunk-bajunk* — hangzik a válasz, néhány pillanatig tartó gondolkozás után. — *Ne tessék megijedni* — teszi hozzá mindjárt — *nem panaszkodni akarok, de valóban vannak kisebb-nagyobb gondjaink.*

Először a megye labdarúgásának színvonaláról beszélgetünk *Rozsnyai* szerint a színvonallal nincs különösebb baj. Országos viszonylatban nem rosszabb, nem jobb az átlagosnál. Persze, *lehetne még jobb is.*

(*Rozsnyai* — mint NB I-es játékvezető — elég *jól ismeri* a legtöbb megyében a labdarúgósportot, hiszen sok-sok NB II-s és megyei bajnoki mérkőzést vezet rendszeresen.)

A megyei bajnokság 16 résztvevője között egészen jó kis csapatok akadnak. Kecskemét (a megyeszékhely) négy megyei csapata közül a *Kinizsi* és az *Építők* a legjobbak közé tartozik, rajtuk kívül a *Bajai Építők* rendelkezik igen erős együttessel. Népszerű természetesen a labdarúgás a megye többi városában és községében is, főleg ahol megyei csapatok működnek. Így például Kiskunfélegyházán, Kiskőrösön, Kiskunhalason, Soltvadkerten, Bácsalmáson, Bácsbokodon, Garán és Tiszakécskén. Még *a kisebb helységekben is elérik az átlagos ezres nézőszámot* egy-egy megyei bajnoki mérkőzésen.

— *Egyik hiányosság* — mondja Rozsnyai — *hogy egyes helyeken nagyon elhanyagoltak a pályák. Tiszakécskén és Soltvadkerten például még kerítés sincs, s emiatt bizony kisebb a bevétel. A sportkörök természetesen igyekeznek öntevékenyen dolgozni, de egyik-másikuk több segítséget vár az egyesülettől.*

Nagyon sok helyen *működnek a baráti körök*, de ezek *nem mindenütt töltik be hivatásukat.* Egynéhány városban, még inkább községben túlságosan soviniszta a szurkolók egy része. Éppen a baráti körök feladata lenne a szurkolók nevelése, a szabályok ismertetése egy-egy összejövetelen. No meg a szakosztályok vezetőinek is többet kellene törődniök a szurkolók ilyenirányú nevelésével.

— *Sajnos, nem kérnek tőlünk játékvezetőket ilyen célokra* — magyarázza az elnök — *pedig játékvezetőink szívesen elmennének a legkisebb községbe is.*

Beszéljünk valamint a sportszerűségről, mármint *a játékosok sportszerű viselkedéséről. Rozsnyai* szerint etekintetben *komoly javulás tapasztalható.* Még a múltévi, kevésszámú sportszerűtlenségnél és kiállításnál is *kisebb a mostani szám.* A megyei társadalmi szövetség fegyelmi bizottságának *jóval kevesebb dolga volt ez év tavaszán,* mint a múlt év első négy-öt hónapjában. A fellebbviteli bizottságnak pedig ezidén még nem is kellett ülésezniе.

— *Nem elégszünk meg az eddigi eredményekkel sem* — mondja Rozsnyai — *további javulásra törekszünk.*

Panaszkodik *Rozsnyai* amiatt, hogy általában *kevés a jelentkező a játékvezetői tanfolyamokra.* Nincs játékvezető-utánpótlás. A közelmúltban a 80 000 lakosú Kecskeméten játékvezető-tanfolyamot akartak indítani s erre — írd és mondd — *egyetlenegy jelentkező akadt.* Ez bizony elszomorító. A régi játékosoknak kellene jelentkezniök, de részükről sincs érdeklődés.

— *A sportköröknek, illetve a szakosztályoknak kellene toborozniok, vagy legalábbis segiteniök a toborzásban* — panaszkodik Rozsnyai — *de sajnos, semmi segitséget nem kapunk tőlük. Mint ahogy nem sokat törődnek a társadalmi aktívák szervezésével sem.*

A megyei TSB-vel igen jó a társadalmi szövetség kapcsolata, *Török* János elnöktől és munkatársaitól sok támogatást kapnak, de hiába, a társadalmi aktívák szervezése nem az ő feladatuk.

— *Sajnos, nagyon kevesen akarnak önzetlenül dolgozni a megye labdarúgó sportjáért.*

A társadalmi aktíva utánpótlással kapcsolatban szó kerül a játékvezető-utánpótlás, meg a fiatal játékosok fejlődéséről is. A játékvezetők táborában néhány tehetséges sportember „bontogatja szárnyait", mint például a kecskeméti *Hollai,* vagy a bajai *Hammer* és *Ónody.* Az országos JT sokban segíti a társadalmi szövetség játékvezető bizottságának munkáját, de magának a szövetség elnökének is gyakran ad szakszerű, hasznos útbaigazítást, tanácsot.

A megye játékos-utánpótlásával az a helyzet, hogy máris szorgalmasan készülnek a megyék közötti, nyári ifjúsági bajnokságra. Megemlíti *Rozsnyai,* hogy a megye ifjúsági csapatai külön csoportban küzdenek a bajnokságért, tehát az ificsapatok sohasem a felnőtt csapatokkal együtt játszanak. Szerinte feltétlenül vissza kellene állítani a múltévi rendszert. Nemcsak az utazási költségek csökkennének így, hanem a csapat edzője rendszeresen látná mérkőzés közben az ifjúsági együttesét, amire a jelenlegi beosztásban nincsen mód.

— *Jelenleg kétcsoportos megyei másodosztályú bajnoki rendszerünk van* — mondja aztán. — *Jövőre ez megszünik és a csapatok járási bajnokságért küzdenek. Én aggályosnak tartom a megyei másodosztályú bajnokság megszüntetését. Ahogy nekünk az illetékes szakvezetők elmagyarázták, ez színvonalemelkedést hoz majd. Őszintén megmondva, én az ellenkezőjétől félek. Szeretném persze, ha nem nekem lenne igazam . . .*

Végezetül még magának Kecskemétnek a labdarúgásáról beszélünk. A város NB II-s csapata, *a Dózsa nagyszerűen szerepel a Keleti csoportban,* alig néhány hete győzött 2:0-ra a Bp. Törekvés ellen — Budapesten!

— *Eleinte a közönség nem nagyon szerette a Dózsát* — halljuk a felvilágosítást — *de a csapat színvonalas játéka, a játékosok sportszerű viselkedése hónapok alatt megsokszorozta a Dózsa-szurkolók táborát. Most már ott tartunk, hogy sok szurkoló még a vidéki vagy fővárosi mérkőzésekre is elkíséri a csapatot. Bár néhány különösen tehetséges fiú játszik a csapatban, az együttes erősségét mégis elsősorban a jó kollektív szellem, az egyöntetű csapatmunka jellemzi. Kecskemét labdarúgást kedvelő közönsége nagyon szeretné, ha jövőre NB I-es csapata lenne a városnak . . .*

Szűcs László

A Magyar Népköztársaság érdemes sportolói a labdarúgásban

Babolcsay György, *Bányai* Nándor, *Bozsik* József, *Budai II.* László, *Czibor* Zoltán, *Faragó* Lajos, *Kocsis* Sándor, *Kotász* Antal, *Kovács* János, *Machos* Ferenc, *Palicskó* Tibor, *Puskás* Ferenc, *Rákóczi* László, *Tihy* Lajos (valamenynyien Bp. Honvéd), *Lóránt* Gyula (Bp. Spartacus), *Szojka* Ferenc (Salgótarjáni Bányász).

Börzsei János, *Gellér* Sándor, *Hidegkuti* Nándor, *Kárász* Endre, *Kovács* Imre, *Kovács* József, *Lantos* Mihály, *Palotás* Péter, *Sándor* Károly, *Szimcsák* István, *Szolnok* István, *Zakariás* József, (valamennyien Bp. Vörös Lobogó), *Danka* Imre (Pécsi Dózsa), *Dalnoki* Jenő, *Dékány* Ferenc, *Fenyvesi* Máté, *Gulyás Kovács* Géza, *Kispéter* Mihály, (Bp. Kinizsi), *Molnár* János (Csepeli Vasas).

A labdarúgók erőnléti állapotának, fáradékonyságának, edzésellenőrzésének gyakorlati útjai

Írta: Grubich Vilmos dr.

A svájci világbajnokság után az Országos Testnevelés- és Sportegészségügyi Intézet kutatólaboratóriuma és a válogatott labdarúgókeret orvosa, *Kreisz* László dr. főorvos az OTSB elnökhelyettesének felszólítására két kérdés tisztázását tűzte ki feladatául. Az egyik kérdés az volt: *lehet-e oxigénbelélegzés útján a játékosok fáradtságát, kifáradását leküzdeni?* A másik pedig: *könnyen keresztülvihető és gyors eljárást kell kidolgozni a játékosok fáradékonyságának, erőnléti állapotának objektív módon való megállapítására.*

Az első kérdés eldöntésére

a Budapesti Vasas labdarúgóin végeztünk oxigénbelélegeztetési kísérleteket.

A kísérleteket a lehetőséghez mérten olyan körülmények között igyekeztünk elvégezni, *Kreisz* főorvos személyes svájci tapasztalata nyomán, mint ahogyan azt a délamerikaiak hajtották végre. Az erre alakult kutatóbrigádunk (tagjai közt *Arnóti* Tibor dr.-ral, *Malomsoki* Jenővel és *dr. Szabó* Andrásnéval) vizsgálati eredményeit a következőkben foglalhatjuk össze:

Oxigén-belélegeztetés útján a fáradékonyság nem küzdhető le lényegesen.

Az oxigén-belélegeztetésnek ugyan lehet a sportolás közben keletkezett oxigénadósság törlesztésében szerepe, de a szakaszos megterhelésekkel járó labdarúgásban *erre nincs szükség,* mert a játékos az adódó kis átmeneti pihenőszünetekben *a levegő oxigénjéből is kielégítő módon le tudja törleszteni a keletkezett oxigénadósságát.* Végeredményben

az oxigén-belélegeztetésnek a labdarúgójátékban, a sportolók erőnléti állapotának megtartásában, teljesítményük növelésében lényeges szerepe nincs.

A kísérleteknek ezt a végeredményét hivatalos értesítésben közöltük az OTSB elnökhelyettesével, *megköszönve azt a jóindulatú érdeklődést,* amellyel kísérleteinket kísérte és támogatta.

Sokkal nehezebb volt a második kérdést kielégítő módon megoldani. Tény és való, hogy a labdarúgó kimerüléses állapotára, fokozottabb fáradékonyságára könnyen kivihető, objektív, egyszerű vizsgáló eljárás akkor *nem volt a kezünkben.* Bizonytalan, szubjektív jelekre voltunk utalva (étvágytalanság, rossz közérzet, álmatlanság stb.). Ezek a jelek bizonytalan voltuk mellett nem is jellemzők: *mást is jelezhetnek.* Azonfelül *nehezen ellenőrizhetők,* mert a sportoló akkor is panaszkodhat, ha *„nincs kedve"* erősebben dolgozni.

Magam a teljesítményfokozás módszereit kutatva, már régebben kerestem olyan eljárást, amellyel a sportoló erőnléti állapotára a lehetőség adta kereteken belül objektív módon lehet következtetni. Hazai és külföldi kutatók eredményeit felhasználva, ilyen alapon dolgoztam ki azt az eljárást, amelyet

ma mint spirotonometriás terheléses vizsgálatot tartunk nyilván.

A spirotonometriás terhelési vizsgálat *a szervezet alkalmazkodó képességét teszi vizsgálat tárgyává.* Az edzés folyamán ugyanis *az edzésmegterhelések fokozatos növekedése a szervezetet mind nagyobb és nagyobb mértékben veszi igénybe.* A labdarúgó játékos a nagyobb megterheléseket — ha az edzésmegterhelés emelkedése fokozatosan történik — azért tudja elvégezni, mert szervezete alkalmazkodik, megszokja a nagyobb megterhelést.

Ha azonban a sorozatos megterhelés túlzottan igénybeveszi a sportolót, *szervezete nem tud a fokozott igénybevételhez kielégítő módon alkalmazkodni.* A tökéletlen alkalmazkodás végül a sportoló túledzéses, kimerüléses állapotához vezet. *A spirotonometriás terheléses vizsgálat éppen ezt a megváltozott alkalmazkodó képességet fedi fel* és ennek alapján tudunk következtetni az elmúlt edzéseknek a szervezetre gyakorolt hatására. S miután alkalmazkodási nehézségeit a szervezet már korán fedi fel, alkalmasnak látszik annak a megállapítására: mikor jelent a verseny és az edzésmegterhelés a labdarúgó számára túl nagy terhet; valamint mikor nem jelent komolyabb megterhelést. Ez utóbbi esetben ugyanis a labdarúgó az eddigieknél még nagyobb megterhelést is egészségének veszélyeztetése nélkül el bír, tehát edzése még fokozható. *Ha pedig a jelenlegi edzésmegterhelés túlnagy terhet ró a labdarúgó szervezetére;* logikusan következik, hogy az alkalmazkodás elégtelenségének fokától függően,

rövidebb-hosszabb ideig csökkentenie kell edzésmegterhelését.

A végzett edzések, terhelések tehát nyomot hagynak a szervezetben, annak működésében, és *az így felfedett szervezeti válaszkészségből közvetett módon a labdarúgó vagy más sportoló erőnléti állapotára tudunk következtetni.*

Az OTSB elnökhelyettese és *Kreisz* László dr. a válogatott keret orvosa ösztönzésére ezzel a vizsgáló eljárás-

A tavaszi idény válogatott mérkőzéseiről. Jelenet a 3 : 0-ás olasz győzelemmel végződött Olaszország—Brazília mérkőzésről. Viola, az olasz kapus vetődik egy előreadásra, de Bernasconi hátvéd előbb éri el fejjel a labdát és felszabadít

sal rendszeresen ellenőriztük a válogatott labdarúgó keret játékosait, valamint a Bp. Vasas labdarúgóit. *Minden mérkőzés előtt rendszeresen megvizsgáljuk a válogatott keret tagjait az említett eljárással* (a vizsgálandók sorába rendszerint beáll az edző, sőt maga az elnökhelyettes is!). Hasonlóképpen rendszeres ellenőrzésünk alatt állanak a Bp. Vasas labdarúgói. *A nyert vizsgálati eredményeket összehasonlítjuk a gyakorlati eredményekkel, az edzők észrevételeivel, valamint egyéb vizsgálati eredményekkel.* Ezek összhangban állanak a spirotonometriás vizsgálat eredményeivel.

Az említett vizsgáló eljárás tehát alkalmasnak látszik arra, hogy a labdarúgó fáradékonyságát, erőnléti állapotát megállapítsuk.

Ezúton tudjuk azután a labdarúgók erőnléti állapotát, megfelelő edzésvezetés mellett, a szükséges szinten tartani. A Bp. Vasas játékosai például *Baróti* edző valamint *Kreisz* főorvos, de a játékosok véleménye szerint is

soha nem voltak olyan jó kondicióban, mint amióta ellenőrzésünk alatt állanak.

Többek között ennek az erőnléti állapotnak is köszönhető, hogy szereplésük az elmúlt időben kielégítően eredményes volt. *Hasonló a helyzet a válogatott keret játékosainál.*

A vizsgáló eljárás — mint mondottuk — egyszerű, könnyen keresztülvihető, vértelen, csak *rövid időt vesz igénybe,* tehát nem vonja el a labdarúgót huzamosabb időre az edzéstől. A nyugalmi pulzus és a nyugalmi vérnyomás rögzítése után megállapítjuk azt a maximális nyomást, amelyet a sportoló fúvás útján kifejteni tud: *ez a tüdő vitalis nyomáskapacitása. Ha* ennek a nyomásnak a 60%-át fúvás útján 20 másodpercig kitartjuk, ez a szervezet vérkeringését nehezíti meg, és ennek megfelelően a vérnyomás megváltozik. A fúvás megszünte után *20 másodpercenként eszközölt vérnyomás-méréssel megállapítjuk azt az időt,* amely alatt a szervezet a megváltozott vérnyomását a nyugalmi nívóra állítja vissza. Ebből az időből, valamint a vérnyomás változás nagyságából és irányából következtetünk a szervezet megváltozott alkalmazkodására és ennek nyomán a labdarúgó kondiciójára. *Az egész vizsgáló eljárás időben 4—8 perc alatt lezajlik.*

Félreértések elkerülése végett hangsúlyozni kívánjuk, hogy

ez a vizsgálat nem teszi feleslegessé, sőt fokozottabb mértékben igényeli a szokásos évi részletes orvosi ellenőrző (sportorvosi, belgyógyászati, laboratóriumi, röntgen és egyéb speciális szakorvosi) vizsgálatokat.

Ezeket a vizsgálatokat az értékelésnél mindig figyelembe vesszük.

Természetes: a tudományos kutatás nem áll meg ezeknél a vizsgálatoknál, és egyre újabb módszereket dolgoz ki. A jelen időben azonban a gyakorlat számára az itt ismertetett eljárás egyszerűsége, rövid időtartama és a valódi helyzettel egyező erőnléti állapotnak a rögzítése miatt *kiváló szolgálatot tehet.*

Ezek az eredmények sok más sportágban is hasonlóan *beváltak,* és egyre növekszik azoknak a sportágaknak a száma, ahol *közel kétéves tapasztalatok alapján felhasználjuk a spirotonometriás vizsgálatot élsportolóink ellenőrzésére.*

Külön köszönettel tartozunk az OTSB elnökségének amiért a két kérdés megoldására súlyt helyezve,

minden támogatást megadott

és ezzel hozzájárult ahhoz, hogy vizsgálati eredményeiket a gyakorlati eredmények tükrében, a sportgyakorlat avatott szakértőinek kritikai szemléletével összehasonlítva értékelhettük ki, s így megállapításainkat biztosabb alapokra tudtuk fektetni.

— *Megy ez még jobban is!*

— *mondja Kocsis Sándor, a Bp. Honvéd válogatott csatára*

Sokat írtak, még többet beszéltek — s beszélnek — a legutóbbi hetekben arról, hogy élcsapataink formája nem túlságosan megnyugtató. Valljuk be, sok igazság van ezekben a megállapításokban, amiket különben a magyar—jugoszláv (legutóbb a csehszlovák—magyar) találkozó, de az elmúlt hetek bajnoki mérkőzései is igazoltak.

Kocsis Sándorral, a Bp. Honvéd kiváló, válogatott csatárával beszélgettünk, még a Bp. Honvéd—Szombathelyi Törekvés mérkőzés után. Előtte is felvetettük ezt a kérdést, különösképpen a Bp. Honvéd válogatott játékosainak formájával kapcsolatban.

— *Sokan egészen különleges okokról beszélnek* — mondja bevezetőben Kocsis — *pedig tessék elhinni, ilyenekről nincs szó. A játékos nem gép, hogy hosszú időn keresztül is egyformán hibátlanul működjék, ezért igenis előfordulhat formaingadozás, bekövetkezhetik a gyengébb játék, talán több mérkőzésen is. Amit most mondtam, természetesen nem azt jelenti, hogy mi nem igyekszünk tudásunk legjavát nyújtani, nem akarunk kikerülni minél előbb a hullámvölgyből. De mennyire hogy akarunk!*

— Ehhez viszont talán sportszerűbb életmódra és több edzésre lenne szükség — vetjük közbe szerényen.

— *Régebben az én életmódomat is többször kifogásolták, s voltak idők, amikor jogosan* — mondja őszintén a csatár. — *Ez azonban a múlté. Megnősültem, kiegyensúlyozott családi életet élek, aligha lehet rám panasz etekintetben. Más játékosok nevében én nem beszélhetek, nem is akarok. Ami pedig az edzéseket illeti, gondolom, a szakvezetőink tisztában vannak vele, megfelelőek-e az edzéseink, s ha szükség van rá, hol kell javitani.*

Egy kis gondolkozás után még ezt mondja Kocsis:

— *Tudom, hogy a magyar labdarúgás szurkolói — benne a Bp. Honvéd szurkolói is az eddiginél sokkal jobb játékot várnak tőlünk. Higyjék el nekem: mi játékosok, legalább annyira szeretnénk, mint a szurkolók, hogy a jugoszlávok elleninél sokkal-sokkal jobb játékkal rukkoljunk elő a soronkövetkező válogatott és bajnoki mérkőzéseken. Minden mérkőzésre gondosan felkészülünk és nagyon reméljük, hogy megy ez még jobban is és a gyengébb forma rövidesen kellemetlen emlék lesz csupán. Mindannyian azon leszünk, hogy az év hátralevő hónapjaiban egyre jobb játékkal örvendeztessük meg szurkolótáborunkat.*

(Sajnos, a csehszlovák—magyar mérkőzésen még nem tapasztalhattunk javulást. Talán majd a nyugati túrán.)

(sz. l.)

A kerek labda az olimpián

(Párizs, 1924)

Elérkeztünk hát hozzád, Párizs, 1924, Colombesi stadion és Stade Paris, Hotel Haussmann a patkányaival. Párizsi olimpia, az egyiptomi csapással. *Pedig milyen szépen indult!*

Az európai helyzet

Először is az 1923. évi európai válogatott mérkőzéseket összegező statisztikán mi foglaltuk el az első helyet, hat mérkőzésből szerzett 9 pontunkkal. (Döntetlen Olaszország ellen 0:0, egy vereség Ausztria ellen 1:0, a többi győzelem.) A bennünket tavasszal legyőző Ausztriának ősszel visszavágtunk (2:0), sőt a szomszédok kikaptak még a svájciaktól és a svédektől is. Klubcsapataink is elég jól megállták a helyüket külföldön, elsősorban az MTK.

Az ellenfelek számbavételébe már némi aggály keveredett. *Kik is lesznek ott Párizsban?*

Ott lesz, állapítottuk meg, Északeurópa háborútól nem sújtotta, a háborús konjunktúrát kihasználó népének fiatalsága. Jelentkezett Amerika, Délamerika, a tehetségek hatalmas arzenáljával. Az egyik nagy sikert a másik után arató Csehszlovákia, no meg a nyugatiak... Így számolgattuk. *Egyiptomról nem is beszéltünk.*

Holott *a magyar futball ekkor még mindig nyögte a Tanácsköztársaság bukása után külföldre vándorolt nagyjai hiányát,* bár az idő kezdett némelyikök fölött eljárni.

Mégis úgy gondolta a közönség, hogy ha a külföldön élő legjobbjainkat haza tudjuk hozni, s nemcsak az olimpián hajlandók részt venni, hanem az edzéseken is, akkor egy győzelmi reményeket tápláló magyar csapat alakulhatna ki, így:

Plattkó — Fogl II, Prém — Bánás, Ging, Obitz — Nemes, Konrád vagy Schwarcz, Orth, Schaffer, Hirzer. Ha *Ging* visszaamatőrösítése nem sikerül, akkor helyette ott van az örökmozgó *Guttmann.*

A külföldiek nélkül viszont ez lehetne a magyar válogatott:

Amsel — Fogl II, Prém — Kertész II, Orth, Blum — Braun, Molnár, Jeszmás, Opata, Jeny (Zsák előzőleg sérült volt, nem lehetett tudni, hogy rendbe jön-e.

Tartaléknak pedig: *Fehér — Mándi, Hungler II, — Bukovi, Kléber, Rokken — Paulusz, Takács II, Pataki, Spitz, Tóth.*

Komoly előkészületek

Nem lehet letagadni: a labdarúgó szövetség olyan komolyan igyekezett felkészülni az olimpiára, mint még sohasem. Januárban összeült a válogatást előkészítő bizottság, amelynek *Hajós* Alfréd volt az elnöke. *Kiss* Gyula szövetségi kapitány ajánlatára szerződést kötöttek *Holits* Ödönnel, aki előzőleg az UTE edzője volt. *Holits* lett az olimpiai csapat edzője, ami már eleve biztosította hogy korszerű, atlétikus felkészülés, téli edzés, sportszerű edzés folyik majd. *Felhívást intéztek a külföldön élő játékosokhoz,* hogy tegyék magukat szabaddá a májusra meghirdetett olimpiai labdarúgó tornára és jelentkezzenek, ha részt tudnak venni az olimpián és esetleg előző edzéseken is. A bizottság 33-as szűkebb és mintegy 70 tagú tágabb keretet vett számításba. A szűkebb keretet igyekeztek közös edzésbe fogni, a tágabbal egyesületi edzőik végezték az olimpiai edző által előírt munkát.

A 70-es keret névsora január 12-én jelent meg. *Holits* bejelentette, hogy a téli edzés műsora: hetenként kétszer, kedden és pénteken tornatermi edzés, egyszer, vasárnap délelőtt mezei futás.

Érdekes, hogy az MLSZ tanácsülésén a válogatást előkészítő bizottság elnöke *Hajós* Alfréd, a külföldiekről szólva leszögezte: *„Boldogan elfogadjuk a jelentkezéseket, s szívesen szerepeltetjük a külföldön élő kiválóságokat, szó sem lehet azonban arról, hogy a szövetségi kapitány a csapatot útközben szedje össze és minden összeszoktató edzés nélkül szerepeltesse őket, kiszorítva az idehaza maradt és szorgalmas edzést folytató játékosokat..." (A végén ez történt!)*

Kialakul a keret

A közös edzések január 18-án ünnepséggel kezdődtek. Nehézséget okozott, hogy szinte valamennyi csapatunk hosszú, fáradságos téli utazásokat tett, rozoga anyagi helyzete megjavítása végett és sokan még ekkor sem érkeztek haza, sokan pedig elég fáradtan. Az edzések ünnepi megnyitóján azonban a szűkebb keret 33 játékosa közül 32 megjelent. Ezek

Amsel, Zsák, Fehér kapusok.

Fogl II,. Grosz II, Mándi, Fogl III, Hungler II hátvédek.

Fuhrmann, Kertész II., Kelchen, Pruha, Zloch, Blum, Nádler, Rokken, Schäffer (Újpest), fedezetek.

(Az átigazolási tilalmi idejüket töltő *Kléber, Kohut, Wéber* stb. nem kerültek szóba.)

Braun, Krutzler, Paulusz, Mészáros, Molnár, Takács II, Jeszmás, Orth, Pataki, Csontos, Pipa, Spitz, Jeny, Reichner, Opata csatárok.

Olcsó szállás

Ekkor már mindenki tudta, hogy az MLSZ 30 helyet foglalt le Párizsban, tehát 22 játékos és 8 kísérő kiküldetéséről lehet szó, — *ha csak a kísérőjelöltek egynéhány játékost ki nem szorítanak az utazási keretből...*

Az olimpiai szálláscsinálók közölték, hogy *„nagyszerű"* szállást sikerült *találniok.* Bár az olimpiai versenyek zöme a távoli colombesi stadionban folyik majd le, mivel az egyes futballmérkőzések a város különböző pontjain levő pályákon kerülnek sorra, a magyar labdarúgócsapat részére a belvárosban, a Boulevard Haussmann 192. számú házban, egy kisebb, „családi jellegű" szállodában foglaltak helyet, a 32 szobás Hotel Haussmannban, amelyben ezek szerint a magyar labdarúgó expedíción kívül alig lakik valaki... A napi teljes ellátás 42 franc, ehhez jön a 10 franc kiszolgálási díj. Az MLSZ ujjongott. *A legolcsóbban mi fogunk lakni az olimpián Párizsban!*...

A téli edzések

Az olimpiai keret első tornatermi edzésén, január 20-án a Nemzeti Sportcsarnokban 19 játékos jelent meg, de közülük három: *Fehér, Takács II, Kelchen* különböző kifogással nem vetkőzött neki, s csak (magassági sorrend szerint jegyeztük fel egykor) *Zsák, Amsel, Senkey, Schaffer, Mándi, Fogl III, Grosz II, Fogl II, Spitz, Fuhrmann, Opata, Rokken, Hungler II, Jeny, Kertész II.* és a kis *Nádler* végezte főleg a ruganyossági gyakorlatokból álló tornaműsort.

A jelöltek érdeklődése elég lanyha volt. A következő — mezei futóedzésen mindössze 11 játékos jelent meg. *Takács II., Senkey, Csontos, Schaffer, Mándi, Jeny, Kertész II., Pruha, Rokken* és a két *Fogl.*

Ennek ellenére mindez nagy haladásnak, sikernek, vívmánynak számított. *Emberemlékezet óta nem volt példa ugyanis arra, hogy a magyar labdarúgók januárban megkezdjék az edzéseket, tornaterembe járjanak és még hozzá mezei futáson is részt vegyenek.* Azt mondják, az „ókorban" egy-egy angol edző, meg *Gillemot* Ferenc kísérletezett ugyan ilyesmivel már nálunk, de hamar feladta...

A többiek is többé kevésbé elfogadható magyarázattal mentették ki magukat. *Hungler II* az FTC jégkorong csapatában játszott, *Paulusz* és *Amsel* éppen az esküvőjét tartotta, a vidékiek nem tudtak felutazni, *Blum* Zoltán pedig bejelentette, hogy ő ezt az egész téli edzést *fölöslegesnek tartja,* különben is a szakmában (Blumnak bank- és tőzsdebizományi üzlete volt a Hajó utcában) most nagyon erős a munka. Az MLSZ erre törölte a keretből *Blumot,* valamint még két más játékost. A vajszívű *Kiss* Gyula szövetségi kapitány azonban Blumot már harmadnapra *visszavette a keretbe.*

A későbbi edzések egyébként egyre népesebbek lettek és határozottan jól sikerültek. Különösen azáltal váltak népessé, hogy bekapcsolódott az edzésbe a II. osztály válogatott kerete is. A II. osztályú válogatottat ugyanis nagy megtiszteltetés érte. Meghívták őket Belgiumba, az előző olimpián győztes belga válogatott csapattal vívandó kísérleti mérkőzésre. *Az első világháború óta először látott vendégül magyar csapatot a belga labdarúgó szövetség!*

Az olimpiai edző, mivel a vidéki játékosok felhozatala sehogy sem volt megoldható, sorra kereste fel Szegedet, Szombathelyet és Miskolcot, előadást tartott a válogatott keret ottani tagjainak és klubjaiknak és igyekezett a vidéki válogatottakat is a fővárosiakhoz hasonló edzésre rávenni. Mint nagy sikert könyvelte el, hogy a szegedi *Solti* részére sikerült Bástyai-Holzer elnök révén kiverednie munkahelyén *azt a nagy könnyítést, hogy ne kelljen minden este 8 óráig dolgoznia...*

Meg-megmozdultak már a vándorok is. A néhány napig itthon tartózkodó *Obitz, Feldmann, Hajós, Weisz, Rázsó, Guttmann* és *Nemes* egyaránt kijelentette, hogy kész bekapcsolódni még az előkészületekbe is — amenynyiben brünni, illetve bécsi egyesületeik lehetővé teszik. Mindenesetre itthon részt vettek egykori klubjaik edzésén.

olimpiai edző. Ezután hetenként egy labdás edzést tartott, mégpedig a keret egyik felével kedden, a másik felével szerdán, mindig egy-egy nagyegyesületi edzésbe beleilleszkedve. Ekkor a válogatott keret eredeti 33-as létszáma már közel 50-re emelkedett. Bekerült *Zsin, Berkes, Dudás* (Kispest), *Héger, Szendrő, Horváth II.* (BTC) *Rokken, Breuer II., Kropacsek, Winkler II., Horváth* (III. ker.) és még néhány jóképességű játékos.

Az olimpiai válogatott keret az első, nagyszabású, nyilvános edzését március 27-én tartotta, az április 6-ra kitűzött magyar-olasz mérkőzésre való felkészülés jegyében. A borsos árú edzés-jegyek ellenére *hatalmas közönség figyelte, némi meglepetéssel azt, hogy az edzés szabályos bemelegítéssel kezdődik, torna- és futógyakorlatokkal, amiket eddig — ha hallott is róla — nem igen látott még. Ez a rész* is nagy tetszést aratott, meg a labdás edzés is, bár — ez abban a korban nem volt ritka — éppen a legjobbak, *Orth* és társai, a nagy „sztárok" hiányoztak az edzésről, lévén nekik *elvi ellentétük az olyan edzés ellen, amelynek csaknem a fele labda nélkül folyik le.* Minthogy pedig a szövetségi kapitányt *a kávéházban mindig rávették a megbocsátásra,* s amellett egyesületeik s fedezték hiányzásaikat mindenféle orvosi bizonyítványokkal, bele kellett nyugodnia ebbe. Így is jól sikerült az edzés. Jelentősen hozzájárult a közönség bizalma fokozásához a következő szombati műsor.

A válogatott napja előtti szombaton ugyanis nagyszabású válogatott napot rendezett a szövetség. Így a két nap alatt a magyar labdarúgás szinte minden érdemleges akkori játékosa felvonult, a sérültek és az átigazolás alatt állók kivételével. A közönség boldogan látta, milyen sok rejtett tehetség szerepel a vidéki csapatokban, így: *Posteiner, Stoffián, Wampetich,* a két *Killermann, Martonosi, Weinhardt, Simóka, Prém, Kruczler, Mészáros, Holzbauer, Solti I.* stb.

Nagy siker — visszahatással

A komoly előkészület jótékony hatása hamar megmutatkozott. Mégpedig először a budapesti II. osztály válogatottján, amely február 17-én mérkőzött Belgium olimpiai csapatával Brüsszelben és ragyogóan szerepelt. A belgák csak nagy nehezen tudtak 1:0-ra győzni a magyar II. osztályú csapat ellen, amely így állt fel:

Fehér MAC — *Balasits* ETC, *Szendrő* BAK — *Bukovi* Ékszerész, *Tóth* KAOE, *Rokken* OTE — *Pluhár* BEAC, *Kertész* BEAC, *Konyor* KÖBTE, *Spitz* NSC, *Berkes* Testvériség.

A nagyszerű győzelem egyik főrészesét, *Tóth* Gyulát ezek után bevették az olimpiai keretbe. A közönség olimpiai győzelmi reményeit hatalmasan megnövelte a másodosztályúak szép szereplése. *A bizakodás kezdett elbizakodássá fajulni.*

A válogatottak kitűnő előkészítésének nagy hasznát látták az I. osztályú csapatok is. A február 24-én megkezdett bajnoki idényt igen jó teljesítmények jellemezték. Akkor még külön játszott Budapest és a vidék. A 12 csoportos budapesti I. osztály az őszi fordulón kívül *még 1923-ban lejátszotta a tavaszi évad első négy fordulóját is, hogy az olimpia előtt időre befejeződjék a bajnokság.* A vidéki bajnokok körmérkőzéséből kikerülő „legjobb vidéki csapat"-nak az olimpia után kellett kiállnia döntő mérkőzésre az országos bajnokságot nyerő MTK-val.

A tornatermi edzéseket március 4-én vizsgaszerű mintaedzéssel zárta le az

Magyar-olasz 7:1

Vasárnap pedig 7:1 arányban vertük az olasz csapatot! Sem előtte, sem utána nem győztünk ellenük ily nagy arányban. *Zsák — Fogl II, Fogl III, — Tóth, Pruha, Blum — Braun, Molnár, Opata, Eisenhoffer, Jeny* összeállításban játszottunk, tehát a betegeskedő *Orth* nélkül, ami az első percekben — fedezetsorunkon! — nagyon meglátszott. Az olasz csapatot is érdemes feljegyezni. Nem volt ez utolsó tizenegy! *Combi — Rosetta, De Vecchi — Cevenini III, Romano, Aliberti — Conti, Ardiossone, Baloncieri, Rosso, Monti III.* Bizony nehezen indult a játék, s *Braun* bombagólja után beszorultunk. A közönség ütemes követelésére cserélte fel ezután *Kiss* Gyula szövetségi kapitány a *két* fedezetet, *Tóth* került a középre, s a játék végre kezdett formát ölteni. De a második

gólt csak 11-esből értük el; újra *Braun* révén, s a szünetben még szorongó volt a hangulat. De azután jött a nagy roham és szemet-lelket gyönyörködtető csatárjátékkal egymás után rúgták a gólokat. *Eisenhoffer, Molnár*, újra *Molnár*, megint *Molnár* és *Opata* révén. Az olaszok csak a mérkőzés végén szépítettek, akkor is csak 11-esből, *Cevenini* révén.

Ez után a diadal után általános volt a vélemény: *megvan a magyar olimpiai csapat, csak Orth gyógyuljon fel* és álljon be középfedezetnek.

A nagy győzelem csak fokozta az országos elbizakodottságot. Jellemző erre egy anekdóta. E szerint *Garbutt*, az olaszok angol edzője a vereség hatása alatt kijelentette, hogy csapatát nem érdemes kivinni a párizsi olimpiára.

— *Ugyan miért ne mennének el?* — szögezte le erre a pesti humor — *másodikak azért lehetnek!*...

Sajnos, a következő válogatott mérkőzés csak félsikert hozott (2:2 Ausztria ellen), *s ez teljesen megzavarta a szövetségi kapitányt.* Elvesztette a bizalmát a csapatban, kapkodni kezdett. Már csak a külföldi játékosainkba vetette reményét. De akkor sem a legjobbakhoz nyúlt! *Kiss* Gyulát rendkívül erősen befolyásolta néhány játékos, akik állandó asztaltársai voltak a New York kávéházban. Elsősorban *Braun* és *Orth*. Ezek szerint elsősorban *Hirzer* hazahozatala volna égetően fontos.

Kiss Gyula szövetségi kapitány tehát felutazott Brünnbe, Hirzerért, a „gazelláért". *Hirzer* azonban azt kívánta, hogy szerepeltesse vele együtt a többi ott játszó magyart, *Hajóst, Obitzot, Weiszet* is. Minthogy közben úgy festett, hogy *Plattkó* is hazajön egy hónapra, az éppen esedékes zárlatra a következő 22 játékost nevezte be az olimpiára Kiss Gyula:

Zsák, Plattkó, Biri, Kropacsek kapusok;

Fogl II., Fogl III., Mándi, Grosz II., hátvédek;

Blum, Orth, Obitz, Hajós, Tóth, Gutmann fedezetek;

Molnár, Braun, Takács II, Opata, Eisenhoffer, Jeny, Hirzer, Weisz Árpád csatárok.

Kropacsek azért került a csapatba, mert remekül védett — hírek szerint — Antwerpenben. Közben ugyanis a belgák meghívták B) válogatottunkat is olimpiai előkészítő mérkőzésre, s a *Kropacsek — Grosz II, Senkey (Szabó Jenő) — Simóka, Zloch, Bartos — Kramer, Winkler II, Kautzky, Szabó (Sefcsik), Reisner* csapat 0:0-ra végzett a négy év előtti olimpiai bajnokkal. (Ezt az eredményt is túlbecsültük. Az olimpia megmutatta, hogy a belga labdarúgás teljesen visszaesett.)

Kiss Gyula törzsasztala

Schaffer is jelentkezett, de *Kiss* Gyula őt nem vette számításba. Nagyon fájt ez a *Spécinek*, aki még ekkor is félelmetes lövő és remekül irányító csatár volt, bár növekvő testsúlya miatt mozgékonyságából már sokat vesztett. *Schlosserről nem lehetett szó*, mert ekkor már külföldön profi-edző volt.

A benevezettek közül 21 játékos utazott Párizsba *(Plattkó lemondott)*, jutalmul a szövetségi kapitány kivitette még az MTK sokszoros válogatott lelkes csapatkapitányát, a 34 éves *Kertész* Vilit és a számításba vett további túrameccsekre való tekintettel *Nádlert. Zsák* és *Takács* sérülten utazott ki, annak reménye nélkül, hogy játszhatnak. A kísérők száma 13 volt. *(Csányi* társelnök, *Hajós* Alfréd, *Tibor* Lajos, *Shwoy* Kálmán elnökségi tagok, *Minder* pénztáros, *Kenyeres* főtitkár, *Kiss* Tivadar gazdasági vezető, *Kiss* Gyula szöv. kapitány, *Holits* edző, *Malaky* és *Fischer* Mór, a nemzetközi szövetség kongresszusára kiküldött tagok, *Ivánesics* és *Gerő* játékvezetők.)

Aggasztó tünetek

A közönség változatlanul határtalanul bízott sikerünkben. *Csak éppen a szakembereket aggasztotta néhány tünet.*

Párizsba, az olimpiára utaztunk közben ugyanis megálltunk Zürichben és válogatott mérkőzésre álltunk ki Svájc csapata ellen. *Kropacsek — Fogl II, Mándi — Tóth (Orth), Guttmann, Blum — Braun, Molnár, Orth, (Opata), Eisenhoffer, (Hirzer), Jeny* szerepelt a mérkőzésen, amelyen szégyenteljes vereséget szenvedtünk. A magyar csapat csak állt a *pályán* és művészkedni akart, Svájc lerohant és már 4:0-ra vezetett, amikor a végén sikerült két gólt rúgnunk. Az egyiket *Braun*, 11-esből. Így lett a vereségünk aránya *„csak"* 4:2...

Még egy előkészítő mérkőzést játszott a válogatott csapat útközben, Saarbrückenben, a Saar-vidék fővárosában. Itt 7:1 arányban győzött *Biri — Fogl II, Mándi — Orth, Guttmann, Obitz — Braun, Molnár, Opata, Hirzer, Jeny* összeállításban. *A játék nagyon tetszett a kapitánynak, s elhatározta, hogy ebben az összetételben fogunk szerepelni az olimpián.*

Betegségek

Ilyen előzmények után érkeztünk meg Párizsba. Ahol *a kellemetlen meglepetések sora várta a csapatot.* Először is az MTK játékosainak és még néhány kerettagnak *váratlan megbetegedése.* Nehéz erről beszélni. Persze, *orvost nem vitt magával a csapat!* Amit lehetett, a vezetőség megtett, hogy a játékosokat rendbe hozza, de ez csak félig sikerült, sőt *Molnár szerepeltetéséről szó sem lehetett.* Ez volt a legsúlyosabb veszteség. *Molnár* György volt — *Braunnal* együtt — az egész tavaszi évadban *a legjobb és legállandóbb formájú magyar válogatott.* Nemcsak végtelen egyszerű, hasznos, okos játéka, önzetlensége, előkészítő tudása, helyzetteremtése révén, hanem félelmetes lövőereje folytán is. A második baj az volt, hogy *a Hotel Haussmann minden volt, csak kellemes, családias szálló nem.* A játékosok *patkányfogó versenyeket és egérhajszát rendeztek* az első éjjelen, s az elhelyezkedés kérdése botránnyal fenyegetett.

A magyar olimpiai csapat Párizsban, 1924-ben. Balról jobbra: Fogl II., Opata, Hirzer, Jeny, Eisenhoffer, Guttmann, Mándi, Obitz, Braun, Orth, Kiss Gyula szöv. kapitány. A labdán Biri ül

Kezdődik az olimpia

Közben, május 25-én megkezdődött az olimpiai labdarúgó torna, *óriási meglepetéssel.* Az általunk fölényesen vert olasz csapat 1:0-ra legyőzte a titkos tippet, a spanyol csapatot, *Zamorástul!*

Mi május 26-án álltunk először pályára. Egy kisebb párizsi sporttelepen, a Bergeyre pályán 7000 néző volt kíváncsi a magyar-lengyel mérkőzésre. Ekkor *Molnár* és *Takács II* kidőlése folytán — *négy ballábas csatár került a csapatba.* Így álltunk ki:

Biri — Fogl II, Mándi — Orth, Guttmann, Obitz — Braun, Eisenhoffer, Opata, Hirzer, Jeny.

Bár a legjobban összeszokott jobbszárnyunk megbomlott, mégis *elég biztosan vertük a gyenge lengyel csapatot 5:0-ra.* Ugyanakkor ijesztő hírek érkeztek az uruguayokról, akik 7:0-ra verték a jugoszláv csapatot. De minket ez nem ijesztett meg. Jellemző, hogy felháborodtunk, amiért a rendezőség csak a Parc des Princes pályát jelölte ki nekünk edzési helyre, s nem nyugodtunk, amíg a tartalékaink nem edzhettek a colombesi stadionban... *Legalább ők látták az olimpia igazi szinterét!*

Május 29-én álltunk ki a következő mérkőzésre a Stade de Paris pályán. Boldogan, hogy *„csak* az ismeretlen Egyiptom lesz az ellenfelünk. *És bekövetkezett a magyar labdarúgás eddigi egyik legnagyobb veresége, legfájóbb bukása.*

Kiss Gyula újra a lengyelek elleni *csapatot* küldte harcba, azzal a különbséggel, hogy a szintén *nem teljesen egészséges Opata lett a jobbösszekötő,* mivel mégis csak inkább „kétlábas" játékos volt, mint a többiek. *Eisenhoffert* állították a középcsatár helyére. *(Soha sem játszott centert!)*

Erről a mérkőzésről kár beszélni. *A magyar csapat rossz volt, gyámoltalan, szinte gyáva.* Braunt a néger *Salem* néhány kemény belemenése úgy megijesztette, hogy szinte csak menekült a labdától. *Bár többet támadtunk, csatársorunk teljesen gólképtelennek bizonyult.* A fedezetsort a mérkőzés közben megcserélték. A szélsőfedezetnek abban az időben a szélsőt kellett fognia. Erre akkori kondíciójában *Orth* képtelen volt. Ő állt hát később középre, *Guttmann* ment jobboldalra. Ez sem használt. *Orth* finomságai is kárbavesztek, nem volt, aki megértse, *a labdák sorra jöttek vissza a védelemhez, meg a fedezetsorhoz,* a közismerten nem elég állóképes Orthoz. Ezt nem lehetett végig bírni. *Három gyors lerohanás, három egyiptomi gól táncol kapunkban.*

A felháborodás

Szégyenletes vereség volt. Mi okozta? A letörések és megbetegedések? A kapkodás az összeállításban? Az össze nem szokott játékosok zavara? A négy ballábas csatár? A túkorán formába jött csapat éppen a döntő pillanatban letört? Nem szoktunk hozzá, hogy pár napon belül több ilyen iramú mérkőzést játsszunk? Csak taktikáztunk és senki sem küzdött? Rossz idegzetünk felmondta a szolgálatot? A gyengébb tudású csapat oroszlánszívvel harcolva lerohanta a nagyobb tudású, de a lábára vigyázó fásult együttest? *Körülbelül ezt mondhatjuk.*

De Budapest nem ezt mondta. Úgy érezte, hogy a sportlapok félrevezették. Leszakították a Nemzeti Sport eredményhirdető tábláit. Beverték a Sporthírlap szerkesztőségének ablakait, halált kiáltottak *Kiss* Gyula kapitányra, akit a főbűnösnek éreztek, aki a közvélemény szerint puha, enervált ember volt, sem fegyelmet tartani nem tudott, sem lelkesíteni, s *eldobva hűséges játékosainkat, a vándorok bűvkörébe került.*

Kiss Gyula

Igaz ez? *Részben igaz.* Pedig *Kiss* Gyula kiváló szakember volt. Maga pár évtizeddel ezelőtt nagyszerű játékos, válogatott középfedezet. Azután ragyogó tollú újságíró, sokáig a Budapesti Hírlap rovatvezetője, amelynek főleg az 1912-es olimpia óta kiválóan vezetett rovata volt. Később a Sporthírlap főszerkesztője. Éles szemű, jó ítéletű, ritka jó judiciumú szakember, *csak éppen semmivel sem törődött, s mindent az utolsó pillanatban igyekezett megoldani.* Bohém ember volt, éjszakai ember, az egykori New York kávéház félemeleti kártyaszobájának és a lóversenytérnek gyakoribb látogatója, mint saját edzéseinek. *Voltak kerettagok, akiket életében nem is látott játszani* és csak kávéházi barátainak, az odajáró sztárjátékosoknak bemondására emelt fel, vagy ejtett el. Végtelenül jóindulatú és jóhiszemű, csak egy kicsit alapjában véve meghasonlott ember, a kor kiábrándult intellektueljeinek típusa.

Hibázott? Lehet. Elsősorban abban, hogy egyes hibákat látva elejtett embereket, mielőtt meggyőződött volna, hogy a helyükre léptetettek tényleg jobbak-e. **Túlzottan meghajolt a tudás** előtt, a csapatot mindig a technikai tudást képviselő játékosokból igyekezett összeállítani, nem pedig a lelkesebbjéből. *Márpedig — elsősorban Egyiptom ellen — lelkes emberek kellettek volna. A II. osztály válogatottja simán megverte volna az egyiptomi csapatot.* A párizsi csapat meghajolt az erő — sokszor az erőszak — előtt.

Megbosszulta magát a szövetségi kapitány külföld-imádata, hogy az idehaza rendes edzéseket becsülettel elvégző játékosokat mellőzve, hazahozatott és szerepeltetett olyanokat, akiket újabban *még annyira sem látott játszani,* mint az itthoniakat. Olyanokat, akiknek tudására csak a múltból emlékezett álmodozva. A közönség úgy gondolta, hogy a profi-szellemű játékosok *féltették a lábukat az egyiptomiaktól.* Szemükre vetette, hogy ezeknek *nem egyetlen cél, a győzelem lebegett a szemük előtt.* Ezek még sokáig akartak futballozni. Feltételezte, hogy a magyar válogatottban főleg a reklám érdekében akartak szerepelni. A sivár üzleti szellemet *Kiss* Gyula nem tudta letörni. Nem tudta azt a lelkesedést belevinni a csapatba, amely benne sem volt meg, holott amely *ilyen nagy eseményen nélkülözhetelen és amelyből akkora adag volt a tudásban alattunk álló egyiptomi csapatban.* Ez a lelkesedés zavarta meg csapatunkat. Hogy mennyire? Erre jellemző, hogy még az I. félidőben, 1:0-ás állásban *Collina,* a spanyol játékvezető 11-est ítélt javunkra. És *Braun,* a kor legjobb 11-es lövője — a kapufára lőtte a labdát. Nem sikerült itt már semmi sem.

Hazamehettünk.

Egyiptom labdarúgó válogatottja az 1924-es párizsi olimpián

Az uruguayok diadala

Holott érdemes lett volna végignézni az egész olimpiai tornát, mert itt mutatta meg tudását az új labdarúgó nagyhatalom, egy kis délamerikai állam, Uruguay csapata. *Bemutatta, hogy mit jelent a legnagyobb labdazsonglőrködést egybekötni a legnagyobb gyorsasággal, a tudást az irambírással, az észjátékot a villámjátékkal.* A *Mazali — Nasazzi, Arispe — Andrade, Vidal, Ghierra — Urdinaran, Scarone, Petrone, Cea, Romano* csapat szinte sétálva verte valamennyi ellenfelét, csak a hollandok zavarták meg egy pillanatra. Minden tekintetben megérdemelte az olimpiai elsőséget.

Utóhangok

A párizsi vereség tanulságait sokan boncolgatták. A konklúziók közül kettőt emelünk ki:

„Nem véletlen, hogy olyan országok kerültek az élre, amelyek mit sem láttak a világháborúból, sőt inkább csak a hasznát élvezték annak, mint Svájc, Svédország, Hollandia, Uruguay. Az egyik oldalon az izgalmak nélkül, megpróbáltatások nélkül eltöltött évek nyugalma, a nagy sportbeli próbák kiállására képes idegek és izmok. A másik oldalon a rettenetes világfelfordulás forgatagában megőrlődött ifjúság, megroggyant emberek, a kétségbeejtő gazdasági viszonyoktól megkínzott, az álamatőrség karmaiba hajtott és külföldön áruba bocsátott szerencsétlen játékosok. Fiatalemberek, akik a sivár pénzkereső túrákon, pihenő nélkül átjátszott évadok sorozatán agyonhajszolták magukat... Tökéletes sportbeli teljesítményre csak testileg, lelkileg kitűnő diszpozícióban levő emberek képesek. (Mamusich Mihály.)

„Önámítással, leplezgetéssel tovább nem tarthatók fenn a mai hazai állapotok... Szabályokat kell életbeléptetnünk, amelyek végét vetik az álhelyzetnek... Föltartóztathatatlanul jön a kontinentális professzionalizmus, s nekünk, ha létünket a futball-sport terén tartani kívánjuk, s ha nem akarjuk, hogy még maradék gárdánkat is széjjelszedjék... bele kell kapcsolódnunk.“ (Kiss Gyula.)

Ezekkel a mondatokkal búcsúzott el a négyévi működése után lemondó szövetségi kapitány a futballsport vezetőségétől.

H. L.

Az „egyiptomi csapás“ után a magyar válogatott labdarúgó csapat franciaországi portyát bonyolított le. Kiss Gyula szövetségi kapitány onnan Nizzába utazott. Kiss Gyula (jobboldalt) a nizzai lóversenytéren, Szabó II. Lajos, a jelenleg kiváló idomár társaságában. Szabó akkor a bécsi Rotschild-istálló első versenylovasa volt

Légbukfenc és társai

Ha a labdarúgás pontozásra menne, senki sem vehetné el Braziliától a világelsőséget. Elegáns cselek, páratlan technika, zsonglőri trükkök... Ezek jellemzik a brazilok játékát. A góllövéssel már kissé hadilábon állnak... A portugálok ellen a közelmúltban 1:0-ra győztek európai portyájuk során. Így esett a góljuk: *Canhotiero* puhán beemelte a szabadrúgást a kapu előterébe. *Gino*, a brazil középcsatár — senkitől sem zavarva — *hihetetlen csukaugrással, valóságos légbukfenccel továbbította a labdát a hálóba.* Utólag elismerte, hogy egyszerű „európai“ módra is belőhette volna. Dehát... Nem volt így mutatósabb?...

A brazil labdarúgó-válogatott edzője

— *Costa* — szerint *„az európai portyán járt csapat csak kísérletezés. Az együttes fele már készen van, a másik fele még nincs. Sokat haladtunk előre a fegyelmezettség terén is. Játékosaink már nem vitatkoznak a játékvezetővel...“*

Nono!...

A művész lelke

A művész már színrelépés előtt érezte, hogy a nagy jelenetben ma maradandót fog nyújtani. Olyat, ami beleég az emberek lelkébe, eltörölhetetlen nyomot hagy az agy szürke masszájában, megmozgatja a szív finom részecskéit, lehatol a legvékonyabb idegekbe is, hogy hasson, felemeljen, ríkasson és kacagtasson. Erről beszélni fognak, gondolta magában, művészetem nagysága arany kolompként zeng majd végig a századokon s nevemet szent borzadállyal említi a kései utókor.

Ritka, még a legnagyobbak életében is ritka az olyan nap, amikor a tehetség izzását oly magasra forrósítja az akarás oxigénje, amikor lelki és fizikai tényezők annyira összhangban vannak, hogy a színész alig bír magával, szinte képtelen visszafojtani érzelmeinek süvöltő áradását. A tudatos művész, az igazi alkotó azonban kivárja az órát és a percet, féket vet érzelmei tajtékzó paripájára, a türelem fojtását gyömöszöli lelke lőporának tetejére, hogy annál nagyobb erejű legyen majd a robbanás, csillagokat és eleven tüzet szórva röppenjen az ég felé szíve rakétája.

A haldoklási jelenet egyenesen lélegzetállító volt. A művész széttárt kezekkel fetrengett a földön, arcát ólmos sápadtság öntötte el, szája tajtékot vetett és mindezek tetejébe még arra is futotta erejéből, hogy váltakozva, gúnyosan lenéző és fáján számonkérő fintorokat vágjon. Gúnyoson lenézőt e sáros föld, e rozzant golyóbis felé, mely az ő távoztával rövidesen oly mérhetetlenül szegényebb lesz és fáján számonkérőt ellensége, a gyilkos felé, aki mocskos indulatában, íme óriást veszejtett el.

Nem, nem is alakította. Élt. Annyira átélte a haldoklást, hogy a tengerárként zokogó nézők közül sokan már valóban aggódni kezdtek az életéért. És ő még ezzel sem érte be. Valami hiányzik még, gondolta, miközben jajongva hempergett és görcsös rángásokat engedett végigfutni egész valóján. Még egy momentum, apró kis mozzanat talán, mely betetőzné a páratlan alakítást, mint Kheops piramisát a csúcsos zárókő.

És, íme, mint a legendában, a zárókő magától ugrott a helyére. A művész fetrengésében egyszerre csak arccal került a föld felé. Lábával az égre kapált szertelen fájdalmában, a tökéletes iránt való iszonyú törekvésében. És akkor, hirtelen eszébe jutott, mit kell tennie. Egész valója felfájt az örömtől. Megvan! Megvan!! Megvan!!!

Beleharapott a fűbe. A szó szoros értelmében fűbe harapott. Óriási vagyok, szédületes és páratlan, újjongott magában. Mi jelképezhetné inkább a halált, mint a fűbeharapás puszta ténye? És rágta, tépte a zöld növényzetet.

Az ilyesmit nevezik művészi lelkiismeretnek.

*

A játékvezető — talán a fűbeharapástól megindítva — belefújt sípjába és a tizenegyes pontra mutatott. A művész felpattant holtából, kétszer meghajolt a tomboló közönség felé, nekiszaladt a labdának és... öt méterrel a kapu fölé rúgta.

Az ilyesmit nevezik költői igazságszolgáltatásnak.

(peterdi)

Szovjet szurkolók hozzászólnak...

A *Szovjetszkij Szport*, a nagy szovjet sportlap nemrégiben felkérte a szovjet labdarúgás barátait, hogy mondják el véleményüket kisebb és nagyobb problémákról, amelyek egyesületük, sportkörük, játékosaik, edzőik vagy csapatuk szurkolói körében vetődnek fel. Nemcsak szurkolók, hanem játékosok, edzők és szakvezetők is sok-sok levelet írtak a szerkesztőségbe. Néhány hozzászólás legérdekesebb részleteit — éppen azok tanulságos voltánál fogva — közöljük.

Ny. *Csinguzov*, fiatal másodosztályú játékos Gorkijban, a Lokomotív szakosztályi edzéséről ír, keserű hangon:

„Az edző kihozza a labdát, leteszi a földre és felszólítja a játékosokat, hogy lőjenek kapura. Néha-néha futást rendel el, az első izzadásig. Ez az egész edzés! Természetes, hogy legtöbbünk, akik szeretjük a labdarúgást, húzódozunk az ilyesféle „foglalkozástól."

G. Pavlov, az Etalon gyár sportköri elnöke a leningrádi csapatok gyenge szereplésével kapcsolatban írja:

„Nemcsak a Zenit első csapata játszik rosszul, hanem tartalékegyüttese is az utolsó helyen van. A fiatalságot nehéz bekapcsolni, mert a gyári szakosztályokban a labdarúgás ügye rosszul áll. Leningrádon sok tapasztalt edző van, de az alsóbb sportkörökben nemigen látni őket."

A szerkesztőség — a hozzászólások ismertetése közben megállapítja:

„Természetesen sok sportkört megnevezhetünk, ahol valóban nagyon megbecsülik a labdarúgást. Számtalan ilyen gyári sportkörünk akad mindenfelé az országban. Kiemelhetjük közülük a kaunászi „Inkarusz" gyárat, a cseljabinszki traktorgyárat, a moszkvai autógyárat. Az ifjú labdarúgók ügyét nagy szakértelemmel, szeretettel és eredményesen kezelik például a kijevi városi sportiskolában, vagy a Szpárták moszkvai sportkörében. Általában éppen ott igen jó a helyzet, ahol nemcsak a helyezést, az elért pontokat és gólokat hajszolják, nemcsak az első csapatra gondolnak, hanem szeretettel tanítanak minden fiatalt, aki a szakosztályba beiratkozott. A labdarúgásban gyors sikert nem lehet elérni. Mint más sportágakban, itt is türelmes munkára, hosszúlejáratú tervekre van szükség."

V. *Kononyenko* (Ogyesszából) azt javasolja, hogy készítsenek filmet egyik vezető csapatunk teljes edzéséről, aprólékosan filmkockákra véve az edzés egész anyagát. Az ilyen film értékes segédeszköze lenne sokezer labdarúgó csapatnak. J. *Bojko* (Lvov) és L. *Derkács* (Moszkva) az edzők nevelőszerepéről ír.

„Valóban nem elegendő, ha az edző csak jó szakember", írja J. Bojko. *„A baráti érzés, a sportszerű életmód, a mások megbecsülése éppolyan fontos, mint az eredményes cselezés, vagy a jó kapuralövés. Ezekkel a fegyverekkel, és még egy sereg ilyen hasznos fegyverrel pedig éppen az edzőnek kell ellátnia a játékosait. Az edzők e téren sokat segíthetnek egymáson a minél gyakoribb tapasztalatcserével."*

B. *Bahvalov* a játékvezetéssel általában foglalkozik s elégedetlen a jelenlegi színvonallal. Gr. *Lazarenko* (Moszkva) elítélő hangon ír néhány élvonalbeli játékvezetőről.

„Sajnos, játékvezetőink nagy része előszeretettel „kiszolgálja" a moszkvai három bajnokcsapatot" — olvasható többek között a levélben.

A lap szerkesztősége természetesen nemcsak vitába száll a levéllel, hanem *meg is cáfolja annak erősen túlzó megjegyzését.*

„Ilyen megállapítást a sokezer levél közül mindössze egyben találtunk" — írja a lap — *„de mégis foglalkozunk vele. Mi okozhat ugyanis ilyen téves és káros nézetet? A játékvezetéshez való viszony bizonyos próbakő a labdarúgó-rajongó, a néző számára. A néző, a szurkoló, érthetően nagyon szeretné látni saját csapatának győzelmét. Ezért aztán megtörténik, hogy a harc tüzében egyesek elvesztik önuralmukat és tisztánlátásukat. Az ilyen „szurkolók" természetesen mindenért a játékvezetőt okolják: nem ítélte meg a jogos 11-est, jogtalanul adta meg a lesből lőtt gólt, satöbbi, satöbbi. Nem a játékvezető volt tehát részrehajló, hanem a szurkoló, aki „labdarúgó-vakság"-ba esett. A kirívó hibákat gyakran elkövető, figyelmetlen, határozatlan játékvezetőket valóban meg kell büntetni, de a játékvezetőket általában tisztelnünk kell, hiszen feladatuk nagyon nehéz és feltétlenül megbecsülést érdemlő. Társadalmi munkások ők s éppolyan szerelmesei a labdarúgásnak, mint a lelátón ülő nézők. Nézőközönségünk legnagyobb része igazán tárgyilagosan figyeli a játékot, annál bosszantóbb, hogy még mindig hallhatunk játékvezető-szidalmazást és olyan megjegyzéseket, amelyek mindenért a játékvezetőt okolják. Ez sportszerűtlen, és éppen ezért mindannyiunknak nagy feladataink vannak a szurkolók nevelésében is.*

A sajtóról és a labdarúgó-irodalomról is sok levelet kapott a szerkesztőség. M. *Levcsenko* (Leningrád) szerint kevés olyan szakkönyv van, amely a labdarúgó játék történetével és taktikájával foglalkoznék. Kevés az irodalom a külföldi labdarúgásról is.

Végül megállapítja a szerkesztőségi cikk írója:

„Mi is sok bírálatot kaptunk, amiket meg kell szívlelnünk. Többen azt írják, hogy a mérkőzésekről szóló beszámolóink rövidek, szárazak és egymáshoz hasonlóak. Sokan szeretnének a lapban nevelő cikkeket látni, valamint a tömeglabdarúgás helyzetét ismertető cikkeket. Kérik a külföldi labdarúgó csapatokról szóló híreket, valamint csapataink nemzetközi szerepléseinek alapos kiértékelését. Egyes olvasóink külön labdarúgó-újság kiadását javasolják. Kétségtelen, hogy minden hozzászóló segítséget akar nyújtani a szovjet labdarúgás további fejlődéséhez. Mindazoknak, akikre rá van bízva ennek, a hazánkban olyan népszerű, sokmilliós közönséget számláló játéknak a vezetése, kötelességük meghallgatni a szurkolók szavait."

Jugoszlávia labdarúgó válogatottja a magyar—jugoszláv mérkőzés előtt. Balról jobbra: Vukasz, Boskov, Veszelinovics, Belin, Herceg, Krsztics II., Milutinovics, Crnkovics, Zebeć, Beara, Horvath (Molnár Edit felv.)

NB I-es csapataink játékosairól

Folytatjuk az NB I-es csapataink játékosállományát, illetve azok adatait ismertető cikkünket.

Bp. Vasas

Budapest, VI., Eötvös u. 14. Telefon: 224—006
Edző: *Baróti Lajos*

Játékosok:

Bárfi Antal	Kispest	1930. okt. 30.
Berendi Pál	Budapest	1932. szept. 30.
Bundzsák Dezső	Kiskunhalas	1928. máj. 3.
Bursi Gábor	Budapest	1936. okt. 26.
Csordás Lajos	Budafok	1932. okt. 26.
Fodor János	Budapest	1935. aug. 14.
Herz György	Budapest	1936. ápr. 10.
Irtási Ferenc	Budapest	1934. márc. 2.
Kaltenecker Endre	Budapest	1938. jún. 6.
Kamarás Mihály	Budapest	1925. jan. 17.
Kárpáti Béla	Felsőgalla	1929. szept. 30.
Kaszner László	Budapest	1938. febr. 18.
Kontha Károly	Majosháza	1925. júl. 27.
Kovalik Ferenc	Mezőkovácsháza	1933. aug. 1.
Kovács István	Budapest	1937. szept. 1.
Krizsma Rudolf	Budapest	1936. aug. 11.
Lábodi Alajos	Pesterzsébet	1933. febr. 2.
Lelenka Sándor	Újpest	1936. nov. 9.
Mathesz Imre	Budapest	1937. márc. 25.
Milosevits László	Budapest	1931. júl. 24.
Pálfi Rezső	Budapest	1937. júl. 10.
Pázmándi Péter	Budapest	1938. jún. 7.
Raduly József	Budapest	1927. máj. 6.
Sárosi László	Pesterzsébet	1932. febr. 27.
Szilágyi I. Gyula	Debrecen	1923. jan. 18.
Szilágyi II. János	Rákoscsaba	1923. júl. 27.
Teleki (Tiegelmann) Gyula	Budapest	1928. febr. 18.

Szombathelyi Törekvés

Szombathely., Edző: *Szabó Péter.*

Játékosok

Bencze Károly	Nagykanizsa	1932.
Biber Sándor	Balatonszepezd	1937.
Czigony István	Szajol	1930.
Dombai Károly	Zalaegerszeg	1924.
Ekler József	Zalaegerszeg	1931.
Horváth György	Körmend	1929.
Janzsó Ferenc	Szombathely	1937.
Kántor József	Budapest	1936.
Kelemen László	Lenti	1931.
Kiss Kálmán	Székesfehérvár	1933.
Kolesánszky Zoltán	Szolnok	1924.
Kovács Sándor	Kútfej	1936.
Kulcsár Ferenc	Szombathely	1924.
Major József	Csepreg	1933.
Mészáros István	Szombathely	1935.
Molnár László	Celldömölk	1932.
Novák Dezső	Ják	1939.
Nyírő Lajos	Lesencetomaj	1926.
Paál László	Körmend	1937.
Papp Lajos	Szombathely	1927.
Selmeczi István	Nagyatád	1933.
Szakály József	Olad	1927.
Szöllősi Emil	Szombathely	1928.
Takács Ferenc	Szombathely	1932.
Tarr István	Szombathely	1928.
Varga I. Ferenc	Herény	1924.
Varga III. Ferenc	Budapest	1933.
Varga II. János	Celldömölk	1928.

Dorogi Bányász

Dorog. Telefon: 18.
Edző: *Kemény Tibor*

Játékosok:

Bakó László	Budapest	1931. nov. 9.
Bakonyi István	Dorog	1928. okt. 12.
Buzánszky Jenő	Újdombovár	1925. máj. 4.
Dacsev Miklós	Tapomár	1928. okt. 27.
Dombai László	Esztergom	1936. febr. 4.
Ferpász István	Dorog	1937. júl. 21.
Fürtös Gábor	Annavölgy	1939. jan. 4.
Galina József	Dorog	1936. szept. 11.
Ilku I. István	Budapest	1933. márc. 6.
Ilku II. Péter	Dorog	1936. febr. 22.
Kertész László	Dorog	1927. ápr. 26.
Kinczel László	Sajószentpéter	1922. szept. 9.
Kónya II. István	Rákoskeresztúr	1926. máj. 31.
Monostori Tivadar	Felsőgalla	1936. aug. 24.
Pálmai Sándor	Esztergom	1933. jan. 8.
Pozsonyi Ignác	Tokod-Altáró	1923. máj. 16.
Prohászka János	Dorog	1934. okt. 7.
Révész István	Esztergom	1932. ápr. 14.
Schuck József	Dorog	1939. febr. 14.
Tresz Sándor	Rákospalota	1938. szept. 23.
Urbanics Mihály	Csolnok	1936. máj. 14.
Varga János	Sárisáp	1932. máj. 19.

Európa nemzetközi labdarúgó-játékvezetőinek névsora

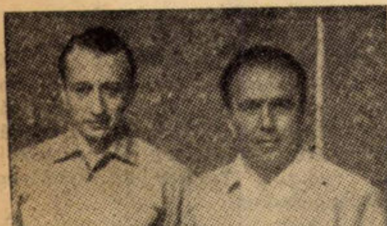
Nagyon sok labdarúgó-szurkolót érdekel, hogy az egyes országokban kik a nemzetközi játékvezetők. Az alábbiakban a FIFA tagállamaihoz tartozó európai országok nemzetközi játékvezetőinek névsorát közöljük.

ANGLIA

A. **Bond** (Fulham), John H. **Clough** (Bolton), Arthur E. **Ellis** (Halifax), R. J. **Leafe** (Woodthorpe–Nottingham), Arthur W. **Luty** (Alwoodley), H. J. **Husband** (London), John **Kelly** (Eccleston), A. **Murdoch** (Sheffield).

AUSZTRIA

Franz **Grill** (Villach), Karl **Kainer** (Wolfsberg-Kärnten), Ferdinand **Marschall** (Waldzell), Friedrich **Mayer** (Bécs), Johann **Pribyl** (Bécs), Rudolf **Roman** (Bécs), Friedrich **Seipelt** (Bécs), Erich **Steiner** (Bécs).

Bernardi (balról) és Orlandini, a két kiváló olasz játékvezető

BELGIUM

Albert **Alsteen** (Voluwe), Laurent **Franken** (Linkebeek), Karl **Lescart** (Haine–St. Paul), Raymond **Rondia** (Seraing s/Meuse), Francois **Roeykens** (Brüsszel), Alois **Smidts** (Berchem–Anvers), Lucien **Van Nuffel** (Antwerpen), Gerard **Versyp** (Knokke-Zoute).

BULGÁRIA

Konstantin **Dinov** (Szófia), Petar **Djonov** (Plovdiv), Nikolaj **Gülev** (Szófia), Georges **Krisztov** (Szófia), Dimitar **Roumencsev** (Szófia), Jordan **Takov** (Szófia).

CSEHSZLOVÁKIA

Methodej **Charouzek** (Prága), Karel **Galba** (Pozsony), Ludevit **Holko** (Vrutky), Jndrich **Karas** (Kladno), Vilem **Kozok** (Cesky Tesin), Josef **Machon** (Tabor), Martin **Macko** (Pozsony), Jaroslav **Vlcsek** (Prága).

DÁNIA

Helge **Andersen** (Koppenhága), Aksel **Asmussen** (Koppenhága), Jarl **Hansen** (Koppenhága), Leo **Helge** (Koppenhága), Carl. Fr. **Jörgensen** (Koppenhága), Ludvig **Jorkov** (Slagelse), A. **Lund-Sörensen** (Aarhus), Aage **Poulsen** (Aalborg).

FINNORSZÁG

Johan Aksel **Alho** (Helsinki), Tauno **Aro** (Helsinki), Kurt Axel **Cedeberg** (Kokkola), Aarne **Eriksson** (Pietarsaari), Yrjö Henrik **Kaivola** (Helsinki), Wolf Waldemar **Karni** (Helsinki), Vaino Johannes **Niemi** (Turku), Orjo **Pattiniemi** (Helsinki).

FRANCIAORSZÁG

Jacques **Devillers** (Párizs), Louis **Fauquemberghe** (St. Denis), Maurice **Guigue** (Marseille), Edouard **Harzic** (Amiens), Corentin **Le Men** (Quimper), Marcel **Lequesne** (Sotteville les Rouen), Robert **Sautel** (Avignon), Pierre **Schwinte** (Strasbourg).

GÖRÖGORSZÁG

Basile **Diamandopoulos** (Athén), Constantin **Ghicopoulos** (Szaloniki), Jean **Joannides** (Szaloniki), Georges **Petrides** (Athén), Constantin **Tzitzis** (Aghia Paraskevi).

HOLLANDIA

W. B. **Ausum** (Dordrecht), W. **Beltman** (Deventer), J. **Bronkhorst** (Velp), A. P. **Formanoy** (Ijmuiden-Oost), Leo **Horn** (Bentveld), J. H. **Martens** (Zeist), K. L. **Van der Meer** (Hága), K. **Schipper** (Groningen).

ÍRORSZÁG

Michael **Byrne** (Dublin), John **Meighan** (Dublin), J. **Smyth** (Dublin), John J. **Waldron** (Wateford).

ÉSZAK-ÍRORSZÁG

John **Adair** (Belfast), Victor **Maxwell** (Belfast), Thomas James **Mitchell** (Lurgan Co. Armagh).

JUGOSZLÁVIA

Ezio **Damjani** (Zágráb), Emil **Erlih** (Ljubljana), Joszip **Epert** (Zágráb), Leo **Lemesics** (Split), Borce **Nedelkovszki** (Skoplje), Veljko **Romcsevics** (Belgrád), Vasa **Stefanovics** (Belgrád), Zivota **Vlajics** (Belgrád).

LENGYELORSZÁG

Grzegorz **Alekszandrowicz** (Varsó), Czeslaw **Buskiewicz** (Varsó), Alfons **Cober** (Szopienice), Zygmunt **Frackowski** (Ostroda), Franciszek **Fronczyk** (Tarnow), Jozef **Kowal** (Stalinogrod), Stefan **Kulczyk** (Sosnowiec), Jozef **Szleifer** (Szczecin).

LUXEMBOURG

Ady **Blitgen** (Luxembourg), Emile **Eischen** (Luxembourg).

MAGYARORSZÁG

Balla Károly (Budapest), **Dankó** György (Budapest), **Dorogi** Andor (Budapest), **Fehérvári** József (Budapest), **Harangozó** Sándor (Budapest), **Major** László (Budapest), **Pósa** János (Budapest), **Zsolt** István (Budapest).

NÉMETORSZÁG

Erich **Asmussen** (Flensburg), Albert **Dusch** (Kaiserslautern), Lothar **Green** (Limbach-Oberfrohna), Richard **Kastner** (Dahlewitz bei Berlin), Albert **Maissner** (Nürnberg), Alois **Pennig** (Mannheim-Sandhofen), Walter **Reinhardt** (Berlin-Mahlsdorf-Süd), Emil **Schmetzer** (Mannheim), Gerhard **Schulz** (Berlin-Pankow), Günther **Sparing** (Kassel), Werner **Treichel** (Berlin-Pichelsdorf), Josef **Wershoven** (Euskirchen).

NORVÉGIA

Gunnar **Andersen** (Oslo), Finn Age **Brathen** (Lilleström), Trygve **Dahlgren** (Borgestad) Oivind **Helgesen** (Lilleaker), Birger **Nilsen** (Oslo).

OLASZORSZÁG

Giorgio **Bernardi** (Bologna), Giulio **Campanati** (Milánó), Cesare **Jonni** (Macerata), Francesco **Liverani** (Torinó), Armando **Marchetti** (Milánó), Mario **Maurelli** (Róma), Vincenzo **Orlandini** (Róma), Riccardo **Pieri** (Trieszt).

PORTUGÁLIA

Joaquim Campos **Fernandes** (Lisszabon), Herminio Soares **Henrique** (Lisszabon), Paulo **Oliveira** (Tomar), Edourdo Gouveia **Rosa** (Lisszabon), Jose da Costa **Vieira** (Porto).

ROMÁNIA

Tiberiu **Asztalos** (Bukarest), Andrei **Bölönyi** (Orasul Stalin), Ilie **Draghici** (Bukarest), Aurel **Maier** (Lugoj), Dumitru **Schulder** (Bukarest), Solomon **Segall** (Bukarest), Alexandru **Tóth** (Nagyvárad).

SAARVIDÉK

Herbert **Heinrich** (Saarbrücken), Jakob **Jahn** (Wehrden), Konrad **Karle** (Saarbrücken), Alfred **Neugang** (Wiebelskirchen), Willi **Ommerborn** (Saarbrücken).

SKÓCIA

W. **Brittle** (Glaskow), F. S. **Crossley** (Motherwell), R. H. **Davidson** (Airdrie), P. **Fitzpatrick** (Glasgow), D. **Gerrard** (Aberdeen), W. **Harwie** (Dalry), J. A. **Mowat** (Burnside Rutherglen), H. **Phillips** (Wishaw).

SPANYOLORSZÁG

Julian **Arque** (Zaragoza), Manuel **Asensi** (Madrid), Ramon **Azon** (Barcelona), Rafael **Garcia-Fernandez** (Santander), Juan **Gardeazabal** (Bilbao).

SVÁJC

René **Baumberger** (Lausanne), Gino **Bergamini** (Viganello), Fritz **Buchmüller** (Zürich), Gottfried **Dienst** (Basel), Emilio **Guidi** (Bellinzona), Josef **Gulde** (St. Gallen), Victor **Schicker** (Bern), Paul **Wyssling** (Zürich).

SVÉDORSZÁG

Gösta **Ackeborn** (Göteborg), Sten **Ahlner** (Stockholm), John-Erik **Andersen** (Göteborg), Lennart **Drottz** (Göteborg), Rune **Igesten** (Västeras), Gösta **Lindberg** (Göteborg), Bengt **Lundell** (Jönköpping), Sven **Rydberg** (Ludvik).

SZOVJETUNIÓ

Viktor **Arhipov** (Moszkva), Nyikolaj **Balakin** (Moszkva), Konstantin **Demcsenko** (Moszkva), Nyikolaj **Hlopotyin** (Moszkva), Nyikolaj **Latüsev** (Moszkva).

TÖRÖKORSZÁG

Cezmi **Basar** (Ankara), Muzaffer **Ertug** (Ankara), Faik **Gokay** (Ankara), Hakki **Guruz** (Ankara), Dunkar **Karakaplan** (Ankara), Resat **Onen** (Ankara), Zulbahar **Sagnak** (Ankara).

WALES

James John **Bean** (Rhondde), Thomas Leslie **Davies** (Rhondde), John Samuel **Edwards** (Llandidrod), Benjamin Mervyn **Griffiths** (Newport), George Hervert **Lewis** (Aberdare), Frank **Roberts** (Bangor), John Williams **Roberts** (Wrexham), Robert Ernst **Smith** (Newport).

„Minden idők legjobb tizenegye...”

Már maga a kifejezés is hibás. Mi az, hogy „minden idők”? Ki lát a jövőbe? Ki tudja, nem bukkan-e fel már esetleg holnap valami olyan tehetség, aki minden eddigit elhomályosít? És holnapután egy még ennél is jobb?!

De hiába. Hiába érv és magyarázat, a közönség újra meg újra követeli, *elvárja a szakemberektől, hogy döntsék el ezt a kérdést,* vonjanak párhuzamot, s legalább is az eddigi legjobbakat állapítsák meg.

Engedünk hát a közóhajnak. De mindenek előtt tegyünk egy megállapítást. A magyar labdarúgás is rengeteget fejlődött és fejlődik ma is. *Más körülmények között futballoztak egykor, mint ma.* Más volt a futball maga, még a szabályok is változtak. Mások voltak a követelmények az egyes szereplőktől, az egyes posztokon. Más dolog valamit feltalálni, felfedezni, valamire rájönni, mint ezt alkalmazni.

Három korszak

A legkevesebb az, hogy a *„minden időket” — több részre bontjuk.*

Először is *külön vesszük a régi lesszabály időszakát.* Ez az ősidőktől (nálunk úgy 1896-tól) a lesszabály megváltoztatásáig terjed, ami majdnem *éppen egybeesik a magyar profizmus megteremtésének időpontjával.* Így 1896-tól 1925-ig, mintegy 30 évet ölel fel az első korszak.

A *második korszak* (a profi-világ) ettől az időponttól a régi világ és a régi futball rombadőltéig, felszabadulásunkig, *1945-ig tart.*

Azóta a harmadik korszakban élünk, amelynek jelszava és jellegzetes vonása *a széles tömegek bekapcsolása.*

Az ősidők, a profi-idők és a népi korszak legjobb 11—11 játékosának kiszemelése már nyilván egyszerűbb feladat, mert bizonyos fokig megvan a közös alap az elbíráláshoz.

Ki döntse el?

Nem akartunk magunk ítélőszéket tartani. Tudjuk jól, hogy *volt már nem is egy ilyen „Minden idők legjobb tizenegye” megállapítás.* Volt olyan is, amelyben „népszavazás” alapján döntötték el a játékosok kilétét. Ez mindig kétélű fegyver. Mert *a népszavazás nem biztosít tárgyilagosságot,* sem a klubszempontok kikapcsolását. És még egyet képtelen megszüntetni; azt a tényt, hogy a laikus nézőben *a látott játék mindig mélyebb benyomást tesz, mint az, amelyről csak hallott vagy olvasott.* Viszont a fiatalkori élmények mindig hatalmasabbak, mint a későbbiek. Ez a kettős tény arra vezet, hogy az átlagember általában azokat a játékosokat becsüli legtöbbre, *akiket a maga ifjúságában ismert meg és látott, akiket a maga eszményképének tekintett,* s akiknek játéka újdonságnak, kinyilatkoztatásszerűnek tűnt fel a szemében.

Milyen alapon döntsük tehát el a legjobb tizenegy kilétét?

Szerkesztőségünk *újfajta elbírálási alapot talált.* Úgy döntött, hogy *három korszakra bontva az eddigi magyar futballt,* mindegyik legjobb 11-ét összeállíttatja egy-egy korabeli szakemberrel, aki *maga jelentős játékos volt* (bár talán nem a legelső), azután *mint vezető is benne maradt a labdarúgás vérkeringésében.* Túl van a klubsovinizmuson és fel tudja mérni az idők változásait. *Meg tudja ítélni,* ki és mi jelentett újat, többet. Átérzi, ki és mi biztosította a legtöbb elismerést, értéket, hasznot a magyar sportnak a labdarúgás révén. Ezen az alapon esett a következő három szakemberünkre a választás:

Régi magyar futball: *Holits Ödön* (16 éves korában magyar válogatott kapus, majd válogatott középcsatár, majd távolugró bajnok, tornatanár, klubvezető, a válogatott csapat edzője, ma pedig a Traktor SE labdarúgó szaktanácsadója).

Profi-korszak: *Sebes Gusztáv* (válogatott labdarúgó, ma pedig labdarúgó sportunk szakirányítója).

Mai kor: *Titkos Pál* (egykori sokszoros válogatott, azután edző, vezető, ma állami edző).

Halljuk hát először, mi a véleménye *Holits* Ödönnek az első 30 év legjobb magyar játékosairól.

Holits Ödön az első korszak (1896-1926) legjobbjairól

— Tulajdonképpen ezt a korszakot is két részre kellene osztanunk — kezdte nyilatkozatát *Holits* mester. *— Szinte nem is lehet közös nevezőre hozni azokat a futballistákat, akik a játékot bevezették nálunk, kialakították, maguk állandóan próbálkoztak, kísérleteztek, küzdöttek a kezdeti nehézségekkel és azokat, akik már rengeteg külföldi és hazai példán okulva, angol és skót edzők, meg magyar szakemberek gazdag tapasztalatai felhasználásával és ezek vezetésével ismerték meg a kész futballt.*

— Azt találom helyesnek, ha mindenkit a maga idejébe igyekezünk visszahelyezni, s azt nézzük, hogy ki mennyivel vitte előbbre a magyar labdarúgást, ki mennyire tudott nemcsak az addig felállított követelményeknek eleget tenni, de azon túlmenően hozzájárulni a játék fejlődéséhez.

— Nézzük hát elsősorban a

kapusok

díszes sorát. Talán nem leszek elfogult, bár magam is elsősorban kapus voltam (1903—1905), s bizonyos szempontból hoztam újat is. Például én már dobtam is magam. Igaz azonban, hogy e tekintetben — és sok másban is — magamnál különbnek tartottam kartársamat, Izsó Lászlót, az első magyar kapust, aki szintén nemcsak a földre vetette, hanem már a levegőbe is dobta magát. Persze csak oldalt, mert az előrevetődés, a lábravetődés

A tavaszi idény bajnoki mérkőzéseiről. Takács, a Csepeli Vasas balhátvédje (balról) felszabadít. Jobboldalt Bundzsák. (MTI — Bojár felv.)

későbbi újítás, s Domonkos (1906—1912) és még inkább Zsák (1912—1925) nevéhez fűződik. Sajnos, Izsó, akinek felfogása így a legjobban megközelítette a régiek közül a maiak felfogását, még egyben úttörő volt. Ez pedig a pózos védés, a homorításos vetődés, a plasztikus mozgásra törekvés, aminek pedig semmi értelme sincs

— Már előljáróban le kell azonban szögeznem, hogy a kapus játéka is óriásit fejlődött, s a mai kapusok olyanokat produkálnak, amire a régiek nem is gondolhattak. Ilyen például a sűrű kifutás, a játék a mezőnyben! Azután azok a gátlástalan „utazások a levegőben", amiket Grosics és társai produkálnak. Ilyesmi azelőtt eszébe sem juthatott senkinek! Régen, ha dobtuk is magunkat, az a védőmozdulat befejezését jelentette. Hogyan esik az ember és hogyan marad a földön, az nem volt fontos. Ma a magát dobó kapus abban a pillanatban már folyamatosan és újra bekapcsolódik a játékba. Nem „akárhogy" dobja magát, hanem úgy, hogy az esetleges további beavatkozás lehetőségét is szem előtt tartja.

— Még valami. Mi eleinte szinte semmi edzést sem tartottunk, csak vasárnaponként rúgtuk a labdát. 1904/5-től vált rendszeressé a heti egy-két edzés. Ez is elsősorban egykapura rugdosás, majd viktóriázás, végül kétkapuzás formájában. Az edzés mai korszerű felépítése természetszerűleg más játékosokat termel ki, mint a korombeli volt. Viszont túlzás lenne azt mondani, hogy az akkori primitív edzés hátrányt jelentett, mert hiszen az ellenfél sem edzett másképp!

— Mindezek előrebocsátásával ismétlem: az első kapus, akiben a mai játék csiráját felfedezhettem, Izsó volt. Az angol Robinson-féle vízszintes vetődések megismerése új korszakot nyitott, amelynek első nagy alakját Domonkos jelentette. Nagy érzéke volt a védéshez, bátran, sőt vakmerően védett, de fizikailag nem volt elég erős. A „stílus", a korszerű kapusjáték kialakításában döntő szerepet Zsák Károly vitt. Nyomon követte őt Plattkó (1917—1923.). A kapuvonalon már majdnem mindent tudtak, amit ma megkövetelünk a kapustól. Csak a mezőnyjátékba nem avatkoztak be oly bátran és gátlás nélkül, mint a maiak. Utánuk nagy tehetségként tűnt fel Amsel Ignác (1921—1928), sőt korábban már Knapp Miska is (1914—17). De ezek nem hoztak többet, mint amit már Domonkos, vagy még inkább Zsák hozott.

— A magam részéről Zsákot teszem első helyre. Korszakalkotó volt a működése. Iskolát alapított. Példáját százak követték, példája ezreket lelkesített. A kapusjáték, sőt az egész sport élő propagandája volt személy szerint is, nemes jellemével és kiváló sportképességeivel. Utána pedig Plattkót azért írnám Domonkos elé, mert testi adottságai sokkal kedvezőbbek voltak, erős, izmos, energikus, aki a csomóba is belevetette magát. Erre a gyenge testalkatú Domonkos még nem vállalkozhatott.

Tehát: 1. Zsák, 2. Plattkó.

(Folytatjuk)

Ifjúsági labdarúgóink nagy seregszemléje

19 megyei és 5 budapesti ifjúsági válogatott labdarúgó csapat részvételével június 24-én megkezdődik az Országos Ifjúsági Labdarúgó válogatott bajnokság. Ez a magyar ifjúsági labdarúgók nagy, immár 6. éve visszatérő seregszemléje.

A bajnokságban felvonulnak a legjobb fiatal labdarúgók, hogy a büszke bajnoki cím mellé elnyerjék a DISZ K. V. vándorserlegét.

A budapesti csapatok ebben az évben sokkal nehezebb helyzetben lesznek, mint a múlt évben, mert a vidéki csapatok felkészüléséről igen jó hírek vannak. Különösen Komárom, Pest, Borsod, Csongrád, Bács-Kiskun, Baranya és Vas megye csapatai pályáznak jogosan a csoportelsőségre, majd a döntő körmérkőzésen a bajnoki cím elnyerésére.

A küzdelmek először 4 csoportban, 6—6 csapat részvételével kerülnek lebonyolításra. Az I. csoportban Komárom — Vas — Zala — Győr — Sopron és Veszprém megye csapatán kívül Budapest-Közép csapata vesz részt. A budapesti csapat edzőjévé a BTSB elnöke *Deák* Ferenc sporttársat nevezte ki, aki az ifjúsági tornán nagy sikerre tekinthet vissza, hiszen 1954-ben Budapest III., 1955-ben pedig Budapest I. csapatával nyerte el a bajnoki cím mellé a DISZ K. V. vándorserlegét. Az ő csapatából került ki az országos ifjúsági válogatott keret tagjai közül *Várhidi, Lipták, Nemes, Marton, Hanek, Tolonics, Szalai* és *Danszki*. Ez évben válogatási lehetősége a következő csapatokból van: Budapest I. o. 5. csoport II. o. 9—10. csoport, Bp. Vasas, Bp. Vörös Lobogó és Bp. Szpartakusz NB-csapatok 1938-ban vagy később született ifjúsági játékosaik. A II. csoportban Baranya, Somogy, Bács-Kiskun, Fejér és Tolna megye csapatával a tavalyi csoportgyőztes Pest-Észak egészen fiatalokból álló (1939—1940. születésű) csapata veszi fel a versenyt. Ez a csapat elnyerte a budapesti ifjúsági csapatok hagyományos seregszemléjén a „Pirok" vándordíjat. A csapat edzőjévé a BTSB elnöke most már 4. éve *Kolozsvári* Gyulát, a Bp. Dózsa kiváló edzőjét nevezte ki. A III. csoportban az elmúlt évben győztes — ezidén is esélyes — Borsod megye mellett Szolnok, Hajdú, Nógrád, Heves és Budapest-Dél csapata veszi fel a versenyt. Ennek a budapesti csapatnak edzője a fiatal *Kontha* Lajos lesz, aki az elmúlt évben Budapest III. csapatával a IV. csoportban csoportelső és az országos döntőn III. helyezést ért el. *Kontha* edzőnek válogatási lehetősége a Bp. I. osztály IV. csoportból, a II. osztály 7—8. csoportból, a Bp. Kinizsi, Cs. Vasas és Kistex NB-csapatokból lehet.

A IV. csoportban a kitűnő Csongrád — Pest — Békés és Szolnok megye csapatával 2 budapesti csapat (Budapest-Nyugat (Buda) és Budapest-Kelet csapata) veszi fel a versenyt. Budapest-Nyugat csapatának edzőjévé a BTSB elnöke *Semsei* Sándort nevezte ki. Ez a csapat a Bp. I. osztályból 2, a Bp. II. osztályból 3 és 4. csoport, valamint a Pénzügyőrök, a Budafok és Gázgyár NB-s csapatokból kerül ki.

Budapest-Kelet csapatának edzőjévé szintén a fiatal edző generációhoz tartozó *dr. Horváth* Jánost nevezte ki a BTSB elnöke. Ez a csapat a Bp. I. osztály III. csoportjából, a II. osztály 5—6. csoportjából, valamint a Bp. Honvéd, a Bp. Vörös Meteor, a Bp. Szikra és a Vasas Dinamó NB-s csapatokból kerül ki.

Bármely csapat lesz is az egyes csoportokban a győztes, bárki nyeri is a büszke bajnoki címet, a legtöbbet a magyar labdarúgósport nyer, hiszen ebben a küzdelemben a 24 csapatban több mint 300 fiatal labdarúgó vesz részt és itt alakul ki az a csapat, amelyik a jövőben képviselni fogja a magyar labdarúgást a X. Nemzetközi Ifjúsági Labdarúgó Tornán. Reméljük, hogy olyan kiváló fiatal játékosok tűnnek fel, akik 5—6 év múlva méltó utódai lesznek a világhírű magyar labdarúgóknak.

FÖLDESI PÉTER
BTSB labdarúgó előadó

Az NB I. nagytabellája

(1956. május 28-án)

	Bp. Vörös Lobogó	Bp. Kinizsi	Bp. Honvéd	Bp. Dózsa	Bp. Vasas	Csepeli Vasas	Tatabányai Bányász	Dorogi Bányász	Salgótarjáni Bányász	Pécsi Dózsa	Szegedi Haladás	Szombathelyi Törekvés
Bp. Vörös Lobogó			3:2	1:1		0:0	3:0 1:0	1:0	6:0	3:1	1:1	2:1
Bp. Kinizsi			1:2	0:0	0:1	2:2	3:2	2:2	1:1	3:1	3:0 1:2	1:0
Bp. Honvéd	2:3	2:1		1:0	2:2	2:1		0:1 3:0	2:1	2:3	4:0	2:1
Bp. Dózsa	1:1	0:0	0:1			2:1	0:2	1:3	0:1	1:0	1:0	2:1 3:0
Bp. Vasas		1:0	2:2			3:3	1:1	3:3	1:3	2:0 0:0		0:0
Csepeli Vasas	0:0	2:2	1:2	1:2	3:3		0:0	1:0	0:1 2:0	2:0		0:1
Tatabányai Bányász	0:3 0:1	2:3		2:0	1:1	0:0		2:3	2:1	1:3	1:0	3:2
Dorogi Bányász	0;1	2:2	1:0 0:3	3:1	3:3	0:1	3:2		0:1	0:2	1:2	
Salgótarjáni Bányász	0:6	1:1	1:2	1:0	3:1	1:0 0:2	1:2	1:0			0:0	2:0
Pécsi Dózsa	1:3	1:3	3:2	0:1	0:2 0:0	0:2	3:1	2:0			2:1	1:0
Szegedi Haladás	1:1	0:3 2:1	0:4	0:1			0:1	2:1	0:0	1:2		2:1
Szombathelyi Törekvés	1:2	0:1	1:2	1:2 0:3	0:0	1:0	2:3		0:2	0:1	1:2	

Balláb — jobbláb

Még legkiválóbb játékosaink között is sokan akadnak, akik nem „abszolút kétlábasak". Jónéhány bajnoki mérkőzésen megfigyeltem egyik-másik válogatott labdarúgónkat és a következőket állapítottam meg.

A Bp. Honvéd—Bp. Dózsa mérkőzésen *Puskás* 66-szor kapott labdát (vagy szerezte meg a labdát), összesen 152-szer volt labdaérintése, ebből 133-szor ballábbal és csak 19-szer jobblábbal! Puskás a 66 akciója közül 61-et ballal végzett, s csak ötöt jobblábbal. Ez bizony arra vall, hogy *Puskás nemigen szereti használni a jobblábát.* Rajzban — egy kis túlzással — így fest Puskás bal- és jobblábhasználata ezen a mérkőzésen:

A Bp. Honvéd—Dorogi Bányász találkozón *Kocsis* 69-szer kapott labdát és 170 érintése volt. A 170 közül 143 jobblábbal történt és csak 27 volt ballábbal. (A sok jó fejest leszámítva.) Rajzban ezt így ábrázolhatnánk:

Czibornál már nincs ilyen nagy különbség. Érdekes, hogy balszélső létére jobblábbal többször érintette a labdát, mint ballal. (Nem hiába jobbszélsőként kezdte.) A Bp. Honvéd—Dorogi Bányász mérkőzésen 51-szer kapott labdát, 136 labdaérintése volt, ebből 45 ballábbal és 91 jobblábbal.

Hasonló a helyzet sok más válogatottunknál is.

B. Kapusztin.

A belga válogatott

(a magyar labdarúgó válogatott együttes legközelebbi ellenfele) a múlt hónapban Antwerpenben 1:0 (0:0) arányú vereséget szenvedett a hollandoktól. A belgák összeállítása ez volt: *Gernaey —Dries, Van Kerckhoven, Van Brandt — Huysmans, Mess — Jurion, Vandenbosch, Dewael, Mermans, Orland.*

Érdekes olasz javaslatról

olvastunk az egyik olasz sportújságban a FIFA nemzetközi ifjúsági labdarúgó tornájával kapcsolatban. A cikkíró szerint a FIFA-torna kiírását meg kellene változtatni. Először kiesési tornát kellene szervezni s négy csapattal megrendezni a döntőt. Így még nagyobb lenne az érdeklődés.

A Bukovi—Csaknády könyvről

(A magyar labdarúgóiskola) hatalmas, kéthasábos cikkben emlékezik meg az egyik svájci sportlap. A cikkíró nagy elismeréssel ír a könyv valamennyi fejezetéről.

Csehszlovákia válogatott labdarúgó mérkőzései

1956. május 28-ig

Albánia	3	1	—	2	6: 5
Anglia	2	1	—	1	6: 6
Ausztria	23	10	7	6	44:37
Ausztria (amatőr)	4	1	—	3	11:11
Belgium	6	5	—	1	18:10
Brazilia	3	—	2	1	2: 3
Bulgária	8	3	2	3	12:10
Dánia	3	1	2	—	7: 2
Franciaország	10	7	—	3	20:13
Franciaország (amatőr)	1	—	1	—	2: 2
Hollandia	5	4	—	1	10:11
Irország	1	—	1	—	2: 2
Jugoszlávia	23	13	4	6	78:42
Lengyelország	14	10	3	1	34:18
Lettország (utánpótlás)	1	—	—	1	1 :2
Litvánia (utánpótlás)	1	1	—	—	2: 1
Luxembourg	3	1	1	1	12: 7
Magyarország	25	5	5	15	39:64
Magyarország (amatőr)	4	2	—	2	9:13
Németország	5	1	2	2	12:12
Norvégia	1	1	—	—	4: 0
Olaszország	17	5	4	8	26:31
Portugália	2	—	1	1	1: 2
Románia	13	8	3	2	36:17
Románia (amatőr)	2	—	1	1	3: 6
Skócia	2	—	—	2	3: 6
Spanyolország	3	2	—	1	3: 1
Svájc	15	9	3	3	46:27
Svédország	5	3	2	—	16: 8
Törökország	1	1	—	—	5: 2
Urugay	1	—	—	1	0: 2
Összesen:	207	95	43	69	463:379

Összeállította:

Novák Isván

Néhány érdekesebb válogatott mérkőzés

1956-ban a már lejátszott mérkőzéseken kívül számos, érdekes találkozóra kerül sor.

Június

3. Brüsszel: *Belgium—Magyarország,*

3. Moszkva: *Szovjetunió—Anglia.*

10. *Finnország—Svédország,* Lisszabon: *Portugália—Magyarország.*

13. Osló: *Norvégia—Német Szöv. Közt.*

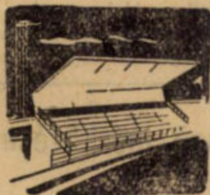
23. Johannesburg: *Dél-Afrika—Anglia.*

24. Buenos Aires: *Argentina—Olaszország.*

30. Stockholm: *Svédország—Német Szöv. Közt.*

30. Durban: *Dél-Afrika—Anglia.*

30. Lisszabon: *Portugália—Spanyolország.*

Július

1. Rio de Janeiro: *Brazília—Olaszország.*

4. Montevideo: *Uruguay—Olaszország.*

15. Budapest: *Magyarország—Lengyelország.*

22. Varsó: *Lengyelország—Német Dem. Közt.*

Szeptember

15. *Német Szöv. Közt.—Szovjetunió.*

16. *Norvégia—Svédország.*

16. Belgrád: *Jugoszlávia—Magyarország.*

30. Belgrád: *Jugoszlávia—Csehszlovákia.* Moszkva: *Szovjetunió—Magyarország.*

Október

7. Párizs: *Franciaország—Magyarország.*

14. Budapest: *Magyarország—Svédország.*

21. *Svédország—Dánia.* Bécs: *Ausztria—Magyarország.*

21. Párizs: *Franciaország—Szovjetunió.*

21. Szófia: *Bulgária—NDK.*

November

11. Párizs: *Franciaország—Belgium.*

20. *Belgium—Hollandia.*

20. *Német Szöv. Közt.—Svájc.*

25. Dublin: *Írország—Német Szöv. Közt.*

December

23. *Német Szöv. Közt.—Belgium.*

Ausztria labdarúgó válogatottja, amely Glasgowban 1 : 1 arányban mérkőzött Skócia együttesével. Balról jobbra: Ocwirk, Engelmaier, Haummer, Halla, Barschandt, Koller, Grohs, Wagner, Körner II., Stotz, Hanappi és Molzer edző

Az első nemzetközi labdarúgómérkőzés Magyarországon

Az első nemzetközi mérkőzés hazánkban 1897 őszén valósult meg, amikor a Cricketerek Budapestre jöttek, hogy bemutassák az igazi footballt. A Cricketerek csapatának csaknem minden tagja Bécsben élő angol volt. Ezen a mérkőzésen közel kétezer néző jelent meg a Millenáris pályán. A BTC csapata így állt fel:

Stobbe — Harsádi, Aston — Iszer, Peski, Klebersberg — Ray, Yolland, Hajós, Ramaszéder, Lindner.

A mérkőzést a legidősebb *Lowe* vezette, akinek egy magyar és egy osztrák partjelző, továbbá egy magyar és egy osztrák gólbíró segédkezett. A BTC csak 2 : 0 arányú vereséget szenvedett és így nemcsak a játék izgalma, hanem a kedvező eredmény is meghódította a nézőket.

A mérkőzésről így írt az akkori sajtó:

„Az eredmény senkit sem lepett meg jobban, mint magukat a győzteseket. Alig volt játékos, aki őt gólnál kevesebbet mert volna remélni. A bécsi csapat tagjai, nagyobbára angolok, keresve a nehéz győzelem okait, nemcsak a BTC elszánt védelmében, erős ellenállásában — mely kezdő csapatnál szerintünk elképzelhetetlen volt — hanem kitűnő összjátékában és kitartásában találták meg. A BTC csapatában elsősorban Ray kapitány és hű társa, Yolland érdemel említést. Mind a ketten azon a színvonalon állnak, mint a bécsi csapat bármely játékosa".

A bírálathoz még hozzáfűzte a sajtó:

„... Az a lelkes hangulat, az a mindenről megfeledkező számtalan tetszésnyilvánítás megmutatta, hogy a footballjáték nálunk megtalálta e napon nemcsak aktív hódolóit, de a maga publikumát is."

1897. október 31-e tekinthető tehát a magyar labdarúgósport igazi születésnapjának. Az első nemzetközi mérkőzésnek abban az időben rendkívüli közönségsikere, az elért, aránylag kedvező eredmény, de főként a játék másfél órán át tartó izgalma és élvezetes látványt nyújtó küzdelme eldöntötte a magyar labdarúgás sorsát. A nézők soraiban jelen volt szakembereken kívül sok száz csillogó szemű ifjú határozta el, hogy ő is megpróbálkozik ezzel a komoly testedzést jelentő, egyben szórakoztató és élvezetes játékkal.

(Fejezet Sebes Gusztáv: A magyar labdarúgás c. könyvéből)

A VIII. (párizsi) olimpia labdarúgó-tornája

Első forduló	*Második forduló*	*Harmadik forduló*	*Elődöntő*	*Döntő*	
Svájc 9 – Litván 0	Svájc (1) 1	Svájc 2	Svájc 2	Svájc 0	Uruguay
Csehszlovák 5 – Török 2	Csehszlovák (1) 0				
Olasz 1 – Spanyol 0	Olasz 2	Olasz 1			
Luxembourg erőnyerő	Luxembourg 0				
Magyar 5 – Lengyel 0	Magyar 0	Egyiptom 0	Svéd 1		
Egyiptom erőnyerő	Egyiptom 3				
Svéd erőnyerő	Svéd 8	Svéd 5			
Belga erőnyerő	Belga 1				
Egyesült Áll. 1 – Észt 0	Egyesült Áll. 0	Uruguay 5	Uruguay 2	Uruguay 3	
Uruguay 7 – Jugoszláv 0	Uruguay 3				
Francia erőnyerő	Francia 7	Francia 1			
Lett erőnyerő	Lett 0				
Holland erőnyerő	Holland 6	Holland 2	Holland 1		
Román erőnyerő	Román 0				
Ír szab. áll. erőnyerő	Ír 1	Ír 1			
Bolgár erőnyerő	Bolgár 0				

A harmadik helyért: Svédország—Hollandia először 1 : 1, másodszor 3 : 1

Végeredmény: 1. Uruguay, 2. Svájc, 3. Svédország.

A labdarúgás világából

Vízszintes sorok

1. Ez a sor nagyon hasonlít egyik nagy cikkünk címéhez. 19. Híres olasz hegedűkészítő család a XVI—XVII. században. 20. Gyakorlott fejtőknél sem árt, ha kéznél van. 21. A Hungária fiatal csatára volt úgy 16 évvel ezelőtt. 22. Szovjet válogatott csatár. 23. Kecskemétiek előnyben: a régi KTE kapusa volt 1933-ban. 25. Az UTE magasugrója volt. 26. Ital. 28. Shakespeare szülővárosának folyója. 30. Női ruhaanyag. 31. Halhatatlan költőnk. 32. Válogatott csatárunk volt az 1910-es években. 33. Szovjet válogatott labdarúgó. 35. Vöröstengeri kikötő. 37. Csak a végén mekeg! 38. Rt — idegen rövidítése. 39. Víz, oroszul. 40. Engem, latinul. 41. Kiejtett mássalhangzó. 43. Válogatott csatárunk a harmincas években. 45. Somogy határai. 46. Olasz város, másodosztályú csapattal. 47. A Bp. Törekvés csatára. 49. Latinul: ad Calendas Graecas. 51. Ma. 53. A Bp. Kinizsi csatára. 55. Szovjet válogatott játékos (az utolsó kockában keresztnevének kezdőbetűje). 57. Névelős kártyaszín a römiben. 59. Ibsen drámája. 61. A nikkel kémiai jele. 62. Tiéd, franciául. 63. A tantal vegyjele. 65. Lent. 66. Nagyság közepe. 67. Középcsatárunk a harmincas évek elején, a válogatottban is szerepelt. 70. NB I-es csapat a negyvenes években. 72. Sokszoros válogatott balszélsőnk volt 20—25 éve. 75. A molibdén vegyjele. 76. Habzó ital. 77. Régi görög építészeti stílus. 78. Sav „teszi". 79. Vonatkozó névmás. 80. Holland világrekorder úszónő. 81. Gyors szinonimjának mássalhangzói. 82. Puszta része. (!) 83. Régi játékosunk volt, ma edző. 85. Korcsolya, angolul. 87. Sokszínű. 89. O. G. 90. Vajon ezen a helyen? 92. Eltűnt Zebec közepe! 94. — retika. 95. Személyes névmás. 96. Kérdőnévmás. 98. Ki az árnyékból! 100. Olasz válogatott balfedezet (1947. május 11. olasz—magyar 3:2). 103. Nincs még rutinja. 104. Olasz válogatott kapus (1949). 106. A Tatabányai Bányász csatára. 107. Férfinév. 108. A 65. vízsz. fordítva. 109. Adok, latinul (ford.). 111. Világhírű olasz vívó volt. 113. Fordított okozatszülő. 115. Lapfajta. 116. Ruhaevő. 117. Személyes névmás. 118. Csak, Fritz Walter nyelvén. 120. Asztaliteniszező világbajnokunk. 122. A jó edző egyik fontos igéje. 125. Azonos magánhangzók. 126. Összerombol, felperzsel. 127. Tsz-tag is teszi nyáron. 129. Finom italra mondják. 131. Felesége van (esetleg anyósa is). 132. Egyáltalán nem régiek. 133. A negyvenes évek elején a Csepelben játszott fedezetet. 134. A Pécsi Dózsa csatára. 136. Az első osztrák—magyar mérkőzésen a jobbhátvédünk volt. 138. Táplálkoztam — szögediesen. 140. Ellentétes kötőszó. 141. Sportéletünk büszkesége.

Függőleges sorok

1. Hosszú éveken át játszott a svájci válogatott csatársorában. 2. Válogatott jobbfedezetünk, a harmincas években. 3. Névelős Balaton. 4. Bizakodni kezd! 5. Svájci üdülőhely (fonetikusan). 6. Az 1938-ban világbajnokságot nyert olasz válogatott balhátvédje. 7. Határtalan tudós (!). 8. Fordított határrag. 9. Vajon kárára van? 10. Új sporttelepen megnyitó ünnepséget rendez. 11. Fordított lekvár. 12. Igekötő és helyhatározó szó. 13. Négylábú igavonója. 14. Hivatali helyiség. 15. A Ludolf-féle szám neve. 16. Beteg, Matthews nyelvén. 17. Vidékek — első betűje híján. 18. Francia város, elsőosztályú csapattal. 19. Sajnos, a közelmúltban jónéhány bajnoki mérkőzésünket jellemezte. 23. „Ez" még nem sok született az idei bajnokságban. 25. Illovszky és a vívó Kárpáti beceneve. 27. A Győri Vasas elődje. 29. Rovatfej, kérdőíveken. 32. Zömök, kurtalábú ragadozó. 33. Olasz válogatott jobbfedezet volt 1952-ben. 34. Időszámításunk után 476-ig tartott. 36. Zola regényének címe. 39. Egyik legrégibb futballcsapatunk. 40. Népszerű szórakozóhely. 42. Kíván, akar. 44. Helyretétet. 46. Szeszesital. 47. Becézett férfinév. 48. A déli sarkvidék neve. 49. Szaglászó. 50. Száj része. 52. Férfinév. 54. Egykori válogatott olasz jobbhátvéd. 56. Fanyar gyümölcs. 58. Válogatott hátvédünk, még a tízes évekből. 60. Nyugatnémet válogatott kapus. 64. Rövid, angolul (és viselet is). 68. Ugyanaz, mint a 12. függ. 69. Trombitahang. 70. Gáz, idegen nyelven. 71. Északi férfinév. 73. Mindennek van. 74. Kisközség Zala megye sümegi járásában. 83. A-val a végén olasz város. 84. Varrónő igéje. 86. Külföldi villamossági vállalat (írógépmárka is). 87. Ha tanul, ökör lehet belőle. 88. Vonatkozó névmás. 91. Hangtalanul tépem (!). 93. Szerelmesek adják egymásnak. 95. Sakk-műszó. 97. Egy mutatószó és egy névelő. 99. Arsa betűi összekeverve. 101. Királyi szék. 102. Harangozó és Zsolt egyik igéje. 103. Kizsákmányolt kínai volt. 105. A dühöngő szélvihar, a háború és a halál istene a germán mitológiában. 108. Olasz válogatott jobbösszekötő (1947). 110. A felszabadulásunk utáni első magyar—osztrák mérkőzés osztrák balszélsője. 112. Odaki ellentéte. 114. Kanálfajta. 116. Híres amerikai fürdő- és nyaralóhely. 117. Külföldi válogatott kapus. 119. Város a szovjet-magyar határtól nem messze. 121. Vagy, németül. 123. Felfalná — sokkal finomabban. 124. Ilyen időjárás gyakran volt néhány hete. 125. Megrémül. 126. Mert, németül. 128. Háromszor — latinul. 130. Juhféle. 132. Minden tutaj közepe. 133. Aargau egyik fele. 135. A Bp. Vasas fiatal csatárának névjele. 137. Dátumrag. 139. Nagy nemzetközi motor- és autóversenyek idegen rövidítése. 140. A Bp. Vörös Lobogó sokszoros válogatott csatárának névjele.

Felelős kiadó: a Sport Lap- és Könyvkiadó Vállalat igazgatója.
Állami Nyomda, Bp., I., Kapisztrán tér 1. — 1956. 4000 pl. — 3753/2. Felelős vezető: Koltai Ferenc

Nagy Kálmán ...

SZABAD IFJÚSÁG

A DISZ KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK LAPJA

Üdvözöljük az ifjú labdarúgókat

A magyar sportkedvelők örömmel értesültek arról, hogy a FIFA, a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség az 1956-os nemzetközi ifjúsági labdarúgótorna rendezését Magyarországra bízta. A labdarúgás magyarországi rajongóinak hatalmas tábora szeretettel látja vendégül 15 ország ifjúsági labdarúgóit.

A IX. Nemzetközi Ifjúsági Labdarúgó Torna, amelyet március 28 és április 2 között Magyarországon rendeznek meg, szép hagyományokra tekinthet vissza. Az első tornát 8 résztvevővel 1948-ban Angliában rendezték és azt a vendéglátók nyerték meg, miután a döntőben 3:2-re legyőzték Hollandia csapatát. 1949-ben Hollandia volt a vendéglátó, itt a franciák lettek elsők. Egy esztendővel később Ausztria volt a legjobb európai ifjúsági válogatottak tornájának színhelye és a hazaiak kerültek ki győztesen. 1951-ben Franciaországban a jugoszlávoké lett a győzelem. 1952-ben Spanyolországban küzdött meg a nyolc résztvevő, s a spanyolok otthon tartották az első helyezettnek járó kupát.

Új fejezet nyílt a kupa történetében 1953-ban. Brüsszelben az előző évinek kétszerese, már 16 csapat játszott a már klasszikussá váló díjért. Itt indult először a magyar ifjúsági válogatott és miután Svájcot, Írországot, Törökországot legyőzte, a döntőben 2:0 arányban bizonyult jobbnak a jugoszláv válogatottnál, s ezzel megnyerte a tornát. 1954-ben a Német Szövetségi Köztársaságban bonyolították le a mérkőzés sorozatot. A spanyolok gólaránnyal lettek elsők, a magyar csapat, amely esélyesként indult, a selejtezőben 2:0 arányú vereséget szenvedett a Német Szövetségi Köztársaság együttesétől s így már csak az 5—8. helyért mérkőzhetett. Csapatunk összesen 6 mérkőzést játszott s ebből csak egy vereséget szenvedett, de mégis az ötödik hellyel kellett megelégednie.

Az elmúlt esztendőben, 1955-ben Olaszország volt a vendéglátó. Ez alkalommal rendezték meg először az új rendszer szerint a tornát, nem döntötték el az első helyet, hanem a tornára nevezett csapatokból csoportokat alakítottak és csak a csoport elsőségért küzdöttek. A magyar csapat csoportjában nagyszerű játékkal lett első.

A FIFA a nemzetközi ifjúsági torna fő céljának azt tekinti, hogy a különböző népek fiataljai megismerjék egymást, barátságot kössenek és hosszú időre szóló élményt szerezzenek. Reméljük, így történik ez most, a magyarországi torna alkalmával is.

Üdvözöljük hazánkban az ifjú labdarúgókat!

A IX. NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI LABDARÚGÓ TORNA MŰSORA

I. csoport

Március 28: Magyarország—Német Szövetségi Köztársaság, Budapest, Vörös Lobogó pálya, 15.30. — Bulgária—Anglia, Salgótarján, 15.30.

Március 30: Német Szövetségi Köztársaság—Bulgária, Székesfehérvár, 15.30. — Anglia—Magyarország, Tatabánya, 15.30.

Április 1: Magyarország—Bulgária, Kecskemét, 15.30. — Német Szövetségi Köztársaság—Anglia, Sztálinváros, 15.30.

II. csoport

Március 29: Románia—Jugoszlávia, Győr, 15.30. — Ausztria—Lengyelország, Cegléd, 15.30.

Március 31: Jugoszlávia—Ausztria, Budapest, Vörös Lobogó pálya, 15.30. — Lengyelország—Románia, Salgótarján, 15.30.

Április 2: Románia—Ausztria, Budapest, Kinizsi pálya, 15.30. — Jugoszlávia—Lengyelország, Budapest, Kinizsi pálya, 12.30.

III. csoport

Március 28: Olaszország—Belgium, Dorog, 15:30. — Franciaország—Saar-vidék, Eger, 15.30.

Március 30: Belgium—Franciaország, Csepel, 15.30. — Saar-vidék—Olaszország, Sztálinváros, 15.30.

Április 1: Olaszország—Franciaország, Székesfehérvár, 15.30. — Belgium—Saar-vidék, Győr, 15.30.

IV. csoport

Március 29: Görögország—Csehszlovákia, Budapest, Elektromos pálya, 15.30. — Német Demokratikus Köztársaság—Törökország, Tatabánya, 15.30.

Március 31: Csehszlovákia—Német Demokratikus Köztársaság, Kecskemét, 15.30. — Törökország—Görögország, Budapest, Vörös Lobogó pálya, 13.30.

Április 2: Görögország—Német Demokratikus Köztársaság, Eger, 14.00. — Csehszlovákia—Törökország, Dorog, 15.30.

Pázmándi balszélsőt játszik majd az ifjúsági válogatottban

Keresztes, az együttes egyik legjobb csatára. Jobbösszekötő.

Matesz, az ifjúsági válogatott és a Bp. Vasas csatára

A TORNA KÖRÜL

A torna mérkőzéseit a legjobb magyar játékvezetők: Zsolt, Harangozó, Pósa, Balla, Dorogi, Dankó, Sípos és Bánkúti vezetik.

★

A Magyar Népköztársaság ifjúsági válogatott kerete 18 játékosból áll: Kapusok: Várhidi Mihály, Hódi Zoltán. Hátvédek: Lipták György, Nemes Gyula, Kovács István, Danszki József, Józsa Sándor. Fedezetek: Makkai Dezső, Hanek János, Marton László. Csatárok: Szalai Tibor, Kökény István, Keresztes Gábor, Kaszner László, Sztáni István, Matesz Imre, Povázsai László és Pázmándi Péter.

Azokban a vidéki városokban, ahol vendégül látják a torna résztvevőit, nagy szeretettel készültek a kedves vendégek fogadására. Sztálinvárosban rendbehozták a pályát, a gyepszőnyeget lehengerelték, a futópályát felsalakozták. Egerben a nemrégiben épült gyönyörű sporttelepet s környezetét is rendbehozták. Több sportkör tagjai társadalmi munkával segítették a stadion csinosítását és a környék útjainak rendbehozását.

★

Kurt Gassmann, a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség svájci főtitkára elismerését fejezte ki a magyar szervezőbizottság munkájáról és a többi között ezt mondotta: „Bizonyos vagyok abban, hogy a nemzetközi ifjúsági labdarúgó torna jó gazdára talált, hiszen a magyarok értik a sportversenyek rendezését".

★

Az 1953-as brüsszeli FIFA-tornán győzelmet aratott magyar csapatból több fiatal ma már a magyar labdarúgás élvonalában szerepel: így többek között Rajna, Szabó és Szimcsák II. Tichy pedig már többször magára öltötte a nagy válogatott mezét is.

Az 1953-as brüsszeli FIFA-tornán győztes magyar csapat. Az álló sorban a negyedik Tichy

4, 6 Istáki, Nagymáté, 2 Rajna, 11 Tichi, 3 Szimcsák II, 8 Brúlcovi, 7 Nagy
5 Szabó, 9 Környei, 1 Balogh, 10 Karácsonyi

Minden héten
NAGY NYEREMÉNYEK
a **TOTÓN!**

Felelős kiadó: Az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat igazgatója.
1195. — Szikra Lapnyomda Bp. Felelős vezető: Kulcsár Mihály.